

19-10-2020

§ 16a miljøgodkendelse

af kvægbruget
Lauvang
Lauhedevej 13, 7830 Vinderup

HOLSTEBRO
KOMMUNE

Kulturen til forskel

Indholdsfortegnelse

STAMBLAD FOR VIRKSOMHEDEN	2
VÆR OPMÆRKSOM PÅ	3
SAGSRESUMÉ	4
IKKE-TEKNISK RESUMÉ (KOPI FRA MILJØKONSEKVENSRAPPORT)	5
MEDDELELSE OM MILJØGODKENDELSE	7
MILJØGODKENDELSENS VILKÅR	8
BASISOPLYSNINGER.....	8
INDRETNING OG DRIFT	8
ANLÆG OG BYGNINGER.....	8
BAT - BEDSTE ANVENDELIGE TEKNOLOGI.....	9
BELIGGENHED OG LANDSKABELIGE HENSYN	9
LUGT	9
ØVRIGE GENER.....	9
KLIMA OG RESSOURCER	10
BEGRUNDELSE FOR DE FASTSATTE VILKÅR	12
BASISOPLYSNINGER.....	12
INDRETNING OG DRIFT	12
ANLÆG OG BYGNINGER.....	12
BAT	13
HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED	14
AMMONIAK.....	18
LUGT	21
ØVRIGE GENER.....	22
FØLGEVIRKNINGER	25
KLIMA OG RESSOURCER	26
OFFENTLIGGØRELSE OG GENERELLE FORHOLD	28
KLAGEVEJLEDNING	28
OFFENTLIGGØRELSE	28
BILAG	30
BILAG 1 – HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED	30
BILAG 2 – OMKRINGBOENDE OG PLANMÆSSIGE FORHOLD	31
BILAG 3A – NATUROMRÅDER OMKRING ANLÆG (KATEGORI 2 OG 3)	32
BILAG 3B – NATUROMRÅDER OMKRING ANLÆG (KATEGORI 1).....	33
BILAG 4 – LAVBUNDSAREALER OMKRING HUSDYRBRUGET.....	34
BILAG 5 – BEPLANTNING OMKRING HUSDYRBRUGET.....	35
BILAG 6 – AFSTAND TIL PRIVAT FÆLLESVEJ.....	36
BILAG 7 – TERRÆNFORHOLDENE OMKRING HUSDYRBRUGET.....	37
BILAG 8 – UDSPRINKLINGSAREAL.....	38
BILAG 9 – DRIFTSJOURNAL.....	39
MILJØKONSEKVENSRAPPORT	40

Stamblad for virksomheden

Meddelelsesdato	19-10-2020
Husdyrbrugets adresse	Lauhedevej 13, 7830 Vinderup
Ejendomsnummer	6610186582
Matrikel	11c, Egebjerg By, Ejsing
Husdyrbrugets navn, jf. CVR	Mette Bertelsen
CVR-nr. / P-nr. / CHR-nr.	12918305 / 1000467747 / 54603
Husdyrbrugets ejer	Mette Bertelsen
Husdyrbrugets telefonnumre	51330081
Husdyrbrugets e-mail	bertelsen@lauvang.dk
Ansøgningens skemanummer i husdyrgodkendelse.dk	219140 / 219141
Husdyrbrugets konsulent	Thorsten Pedersen Landbo Limfjord tdp@landbo-limfjord.dk
Godkendelses- og tilsynsmyndighed	Holstebro Kommune Teknik og Miljø Kirkestræde 11, 7500 Holstebro husdyrbrug@holstebro.dk Tlf. 96117563
Sagsnummer	09.17.19-P19-19-20

Sagstype	§ 16a miljøgodkendelse
Lovhjemmel	Husdyrbruget får en ammoniakemission på mere end 3.500 kg NH ₃ -N pr år og er derfor omfattet af § 16a i Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. ¹

¹ Lov nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

Vær opmærksom på

Udnyttelse	<p>Miljøgodkendelsens trin 1 omfatter produktionsarealet i eksisterende stalde, dvs. overgang af eksisterende stalde til stipladsmodellen, derfor vil trin 1 betragtes som værende udnyttet fra meddelelsesdatoen. Vilklarene vil derfor være gældende fra meddelelsesdato.</p> <p>Miljøgodkendelsens trin 2 skal udnyttes inden for 6 år fra meddelelsesdato.</p>
Kontinuitetsbrud	Husdyrbruget er omfattet af reglerne om kontinuitetsbrud.
Retsbeskyttelse	I 8 år efter offentliggørelse er afgørelsen om miljøgodkendelse omfattet af retsbeskyttelse.
Samdrift	Husdyrbruget er et selvstændigt husdyrbrug uden forureningsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug (samdrift).
Dispensationer	<p>Miljøgodkendelsen indeholder dispensation til afstandskrav til privat fællesvej til placering af ny ensilagesilo i en afstand af 3 meter fra vejen.</p> <p>Naboer, der matrikulært grænser op til det ansøgte, bedes være særlige opmærksomme på muligheden for at komme med bemærkninger.</p>
Andre love og tilladelser	<p>Denne miljøgodkendelse omfatter ikke andre tilladelser.</p> <p>Miljøgodkendelsen omfatter etablering af ny kvægstald, der kræver en byggetilladelse inden etablering. Der skal ansøges igennem www.byggomiljoe.dk. Der skal desuden ansøges om håndtering af tag- og overfladevand fra den nye stald. Der kan ansøges gennem www.byggomiljoe.dk.</p> <p>Miljøgodkendelsen omfatter etablering af tre nye ensilagesiloer og en fortank. Etableringen er ikke omfattet af krav om byggetilladelse, men du skal stadig orientere kommunen om det ønskede byggeri for at byggeriet føres ind i BBR registeret. Det kan du gøre på www.holstebro.dk under (Landbrugets selvbetjening).</p> <p>Etablering af ensilagesiloen og eksisterende ensilagesilo skal leve op til kravene i Husdyrgødningsbekendtgørelsen (bl.a. krav om sidebegrænsning bestående af en mindst 1 m høj mur eller en mindst 2 m bred randbelægning; krav om afløb mm.). Det anbefales at følge anbefalinger i Landbrugets Byggeblade.</p>
Samtidig i afgørelser	Der er ikke ansøgt om andre tilladelser eller godkendelser, afledt af Miljøbeskyttelsesloven, i forbindelse med ansøgning om miljøgodkendelse.
Sammatrulering	<p>Trin 2 i denne miljøgodkendelse kræver sammatrulering mellem matrikel 11c Egebjerg By, Ejsing og matrikel 34f Egebjerg By, Ejsing.</p> <p>Sammatrulering skal være foretaget inden den nye kvægstald etableres for at kunne opnå en byggetilladelse.</p> <p>Du skal være opmærksom på, at Geodatastyrelsen har lange sagsbehandlingstider og der skal derfor ansøges i god tid.</p>

Sagsresumé

Hvad drejer sagen sig om

Ansøgningen omfatter to trin. I trin 1 ansøges om miljøgodkendelse af eksisterende stalde til malkekvæg med opdræt med produktionsareal på i alt 1537 m² samt etablering af tre nye ensilagesiloer på i alt 1239 m² med fortank til udsprinkling.

I trin 2 ansøges om etablering af ny kostald på 3915 m² med et produktionsareal på 2676 m² og anvendelse af 946 m² af det eksisterende produktionsareal til kvier. Det samlede produktionsareal vil være på 3622 m².

Holstebro Kommune har modtaget ansøgningen den 12-06-2020.

I forbindelse med sagsbehandlingen har der været særligt fokus på:

- Tilpasning af den nye kvægstald til det omkringliggende landskab
- Dispensation til ny ensilagesilo fra afstandskravet til privat fællesvej
- Fokus på minimering af mulige gener fra den nye kvægstald, da husdyrbruget udvides i retning mod nærmeste naboer.

Læsevejledning

Miljøgodkendelsen indeholder en vurdering af miljøpåvirkningerne, relevante kortbilag og miljøkonsekvensrapporten. I miljøvurderingen gøres der rede for konsekvenserne af det ansøgte projekt ved vurdering af påvirkningen for omboende og miljøet i bred forstand, herunder blandt andet natur og landskab.

Miljøkonsekvensrapporten er udarbejdet af ansøgers rådgiver, og fremgår af bilag 10. Ikke teknisk resumé fra miljøkonsekvensrapporten er indsat herunder, således at læseren kan få et indblik i projektet og dets konsekvenser for omboende, forbipasserende, natur og miljø. En mere teknisk udførlig gennemgang af projektet fås ved at læse miljøkonsekvensrapporten og kommunens vurderinger, herunder de fastsatte vilkår.

I forbindelse med ansøgningen er der indsendt en miljøkonsekvensrapport, hvor ansøger har redegjort for miljøkonsekvenserne ved udvidelsen. Miljøkonsekvensrapporten danner sammen med oplysningerne i ansøgningen 219140 og 219141 (med nyeste værdier for ammoniakemission) baggrund for afgørelsen. I de tilfælde, hvor Holstebro Kommune har supplerende til miljøvurderingen, eller hvor kommunens miljøvurdering er en anden end ansøgers vurdering, vil dette fremgå af afsnittet 'Begrundelse for de fastsatte vilkår'.

Miljøgodkendelsen tager udgangspunkt i gældende love og vejledninger vedrørende husdyrbrug og indeholder vilkår for husdyrbrugets indretning, drift og kontrol. Miljøgodkendelsen med tilhørende vilkår er givet på baggrund af de oplysninger, der fremgår af miljøkonsekvensrapporten, det digitale ansøgningskema samt yderligere supplerende materiale.

Offentliggørelse

Ansøgningen har været annonceret på Holstebro Kommunes hjemmeside i perioden fra den 30-07-2020 til den 13-08-2020. Forslag til miljøgodkendelse har været i offentlig høring i perioden fra den 16-09-2020 til den 16-10-2020.

Ikke-teknisk resumé (kopi fra miljøkonsekvensrapport)

Denne miljøkonsekvensrapport beskriver de miljømæssige konsekvenser ved det ansøgte projekt på Lauhedevej 13, 7830 Vinderup.

Rapporten indeholder en beskrivelse og vurdering af den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet, som det ansøgte vurderes at medføre. Rapporten danner grundlaget for kommunens afgørelse om miljøgodkendelse for ejendommen.

Hvad søges der om?

Trin 1.

Der søges om miljøgodkendelse af eksisterende stalde til malkekøer og opdræt med et produktionsareal på i alt 1.537 m², 3 nye ensilageanlæg på 1.239 m² i alt.

Ydermere søges der om tilladelse til en køresilo med afløb mellem det nye ensilageanlæg og maskinhus på 2.295 m².

Fra det samlede areal til foderopbevaring på 3.534 m² søges der dispensation til udsprinkling på tilsvarende areal mark vest for anlægget.

I forbindelse med udsprinklingsanlægget søges der om nedgravning af en tank (minimum 114m³) til ensilage- og overfladevand fra anlægget.

Trin 2.

Der søges om tilladelse til at opføre 3.915 m² ny stald med et produktionsareal på 2.676 m². Samtidig ønskes 946 m² af det gamle produktionsareal benyttet til kvier, så det samlede produktionsareal vil fremover være 3.622 m².

Sammen med den nye stald skal der placeres 2 nye gyllebeholdere i umiddelbart nærhed af udbringningsarealerne. Den samlede kapacitet af de 2 tanke skal kunne rumme minimum 6.418 m³ gylle.

Gyllebeholderne vil blive søgt som en anmeldelse umiddelbart inden igangsætning af trin 2 og er reelt set ikke en del af denne ansøgning.

Gyllebeholdernes placering er beskrevet i bilag 7.

Vil dette ikke kunne lade sig gøre, så vil dette blive løst med en lejeaftale af gyllekapacitet på minimum 6.418 m³.

Fleksibilitet i den ansøgte produktion

For i fremtiden at kunne ændre i produktionen og staldindretning uden fornyet godkendelse, er ansøgningen udformet, så staldene senere kan ændres indvendig til alle former for kvæg. Beregningerne er lavet, så der tages højde for de værst tænkelige emissioner af ammoniak og lugt ved evt. ændringer af stalde.

Konsekvenser for omkringboende, natur og miljø

Det er i miljøkonsekvensrapporten vurderet, hvilke konsekvenser det ansøgte vil have for omkringboende og for naturen og miljøet i området.

Lugt

Trin 1

I trin 1 er der tale om godkendelse af eksisterende stalde, og lugten vil derfor ikke ændres. Alle lovens krav er overholdt.

Trin 2

Udvidelsen medfører, at der sker en forøgelse af lugten. Beregningerne viser dog, at alle lovens krav til den maksimale lugtpåvirkning hos naboer, i samlet bebyggelse og i byer er overholdt.

Landskab

Trin 1

Det ansøgte vil ikke få nogen væsentlig indvirkning på landskabet i området, fordi det nye produktionsareal søges i eksisterende bygninger.

Trin 2

Det ansøgte vil ændre landskabet i området, fordi det nye produktionsareal søges delvist i nye bygninger. Den nye stald vil dog blive bygget som sammenhæng til den eksisterende bygningsmasse og vil være mest synligt fra nordøst ud mod Lauhedevej hvor det er sparsomt med bebyggelse og hvor læhegn spærre indsynet. Materialevalg vil blive truffet ud fra bedst tekniske og mest økonomisk rentable materialer. Farvevalg og udseende vil være i stil med den eksisterende bygningsmasse for at stalden falder så naturligt ind i bygningsmassen synsmæssigt.

Kiphøjde på stald bliver ca. 10,85m. Taghældning ca. 25° og benhøjde ca. 3,0m.

Der skal tages højde for at dette er en grovskitseret model og derfor ikke er 100% målfast. Det eneste der ligger helt fast, er størrelsen på produktionsareal og placeringen af stalden, da dette er det beregninger for BAT, naboer og natur tager udgangspunkt i.

Figur 1 Beplantningen omkring den nye stald (trin 2) gør at den ikke vil syne voldsom, specielt når den samtidig liggess sammen med eksisterende bygningsmasse på Lauhedevej 13.

Påvirkning af natur

Beregningerne viser, at hverken natur beskyttet efter danske nationale regler eller efter EU-regler, vil modtage mere ammoniak end de grænser, der er sat herfor i lovgivningen. Dette gælder både for trin 1 og trin 2.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

For husdyrbrug er der krav om altid at anvende den bedst tilgængelige teknik. I forhold til at begrænse ammoniakfordampningen er dette i lovgivningen omsat til et bestemt krav til mængden af ammoniak der må komme fra husdyrbruget. I det ansøgte projekt er kravet overholdt ved de valgte staldtypeper.

Meddelelse om miljøgodkendelse

På baggrund af de foreliggende oplysninger i ansøgningen og den miljøtekniske beskrivelse og vurdering, meddeler Holstebro Kommune hermed miljøgodkendelse til det ansøgte produktionsareal på i alt 3622 m², på husdyrbruget matr. nr. 11c, Egebjerg By, Ejsing, beliggende Lauhedevej 13, 7830 Vinderup. Miljøgodkendelsen omfatter ligeledes etablering af tre ensilagesiloer på i alt 1.239 m².

Holstebro Kommune har gennemgået ansøgningen og anser oplysningskravet vedrørende miljøkonsekvensrapporten for opfyldt, idet den indeholder en beskrivelse af det ansøgte med oplysninger om:

- 1)
  - a) Det ansøgtes placering, udformning, dimensioner og andre relevante særkender,
  - b) Det ansøgtes forventede væsentlige og eventuelle kumulative indvirkninger på miljøet,
  - c) Det ansøgtes særkender eller de foranstaltninger, der påtænkes truffet for at undgå, forebygge eller begrænse og om muligt neutralisere forventede væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet,
  - d) Den eller de rimelige alternative løsninger, som ansøger har undersøgt, og som relevante for det ansøgte og dets særlige karakteristika, og hovedårsagerne til den eller de valgte løsninger under hensyn til det ansøgtes indvirkninger på miljøet.
- 2) Et samlet, ikke-teknisk resumé af oplysningerne i pkt. 1.
- 3) Oplysning om den kompetente ekspert, der har udarbejdet miljøkonsekvensrapporten.

Holstebro Kommune vurderer, at:

- Punkt 1a, 1b, 1c fremgår af husdyrgodkendelse.dk
- Punkt 1d er beskrevet fyldestgørende
- Punkt 2 er beskrevet fyldestgørende
- Punkt 3 er beskrevet fyldestgørende.

Miljøgodkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelse eller ændring i produktionsarealet, herunder staldafsnit og gødningsopbevaringsanlæg, før ændringen er anmeldt eller godkendt af Holstebro Kommune.

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påføre omgivelserne forurening, som er uforenelig med hensynet til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet.

Husdyrbrugets forenelighed med naturområdets sårbarhed og kvalitet er desuden vurderet. Sammenfattende vurderes det, at områdernes integritet ikke ødelægges af husdyrbrugets drift.

På baggrund af ovenstående vurderer kommunen, at husdyrbruget kan drives uden væsentlige gener for omgivelserne og risiko for forurening, såfremt vilkårene i denne miljøgodkendelse overholdes.

På Holstebro Kommunes vegne

Michala Kristensen
Miljømedarbejder

Miljøgodkendelsens vilkår

Basisoplysninger

Dokumentation

1. Denne § 16a miljøgodkendelse betragtes som udnyttet, når afgørelsen er meddelt. Ved meddelelsesdato ophæves § 30 anmeldelse om velfærdsudvidelse af den 25-06-2014.
2. Husdyrbruget skal etableres og drives, som det er beskrevet i ansøgningen og de supplerende oplysninger, og som det er sammenfattet i miljøgodkendelsens miljøtekniske beskrivelse og vurdering, medmindre vilkårene i denne miljøgodkendelse eller senere afgørelser foreskriver andet.
3. På tilsynsmyndighedens forlangende skal husdyrbruget dokumentere overholdelse af denne miljøgodkendelsens vilkår. Opgørelse af f.eks.:
  - produktionsarealets størrelse
  - affaldsregistrering og –bortskaffelse
  - driftsjournaler (jf. bilag 9)skal efter anmodning kunne fremlægges for tilsynsmyndigheden. Der skal på forlangende fremvises dokumentation for de seneste fem år.

Ansøger og ejerforhold

4. Ændringer i ejerforhold eller ændringer i, hvem der er ansvarlig for driften, skal meddeles til kommunen senest 14 dage efter, at ændringen har fundet sted.

Indretning og drift

Det ansøgte produktionsareal

5. Trin 1 - produktionsareal, dyretyper og staldindretning skal være i overensstemmelse med følgende skema:

Staldanlæg	Dyretype	Staldsystem	Produktionsareal (m ²)
Eksisterende kvægstalde	Alle kvæg	Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	110
	Alle kvæg	Dybstrøelse	481
	Alle kvæg	Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	946
I alt			1537

6. Trin 2 - produktionsareal, dyretyper og staldindretning skal være i overensstemmelse med følgende skema:

Staldanlæg	Dyretype	Staldsystem	Produktionsareal (m ²)
Eksisterende kvægstalde	Alle kvæg	Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	946
Ny stald	Alle kvæg	Dybstrøelse	322
	Alle kvæg		2354
I alt			3622

Anlæg og bygninger

Opbevaring af husdyrgødning

7. Der må ikke placeres markstakke med komposteret dybstrøelse på lavbundsarealer.

Ensilageanlæg og opbevaring af ensilage i markstak

8. Ensilage, der opbevares i markstak, må ikke placeres på arealer, der skråner mod vandløb og søer. Markstakke må ikke placeres på lavbundsarealer.

9. Der skal føres journal over placering af ensilagemarkstakke på kort. Ensilagemarkstakke skal placeres på skiftende lokaliteter år efter år og ikke på samme sted indenfor 5 år.
10. Placeringen af ensilagemarkstakke skal overholde nedenstående afstandskrav:

Anlæg	Afstandskrav
Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter
Naboskel	30 meter
Enkelt vandindvindingsanlæg, herunder boringer til markvanding	25 meter
Vandløb (herunder dræn) og søer, offentlig vej og privat fællesvej	15 meter
Nabobeboelse	100 meter

11. Spild og kasseret ensilage fra markstakke skal fjernes løbende (minimum en gang om ugen og altid før varslet regn) og opbevares som anden ensilage eller som husdyrgødning.
12. Overdækningsmateriale fra markstakke, ensilagepladser eller –siloeer skal løbende fjernes og opbevares i en container eller tom køresilo.

BAT - Bedste Anvendelige Teknologi

13. I alle dybstrøelsesafsnit skal der strøs halm eller andet tørstof i mængder, der sikrer, at dybstrøelsesmåtten altid er tør i overfladen.

Beliggenhed og landskabelige hensyn

14. Ny kvægstald skal etableres i samme bygningsstil som den eksisterende bygningsmasse. Stalden skal etableres i lignende farver og materialer som eksisterende maskinhus /eller i neutrale eller mørke ikke-reflekterende farver og materialer.
15. Der skal etableres beplantning langs staldens gavlfacade fra nord for at sikre tilpasning i det omkringliggende landskab. Det kan etableres i form af klynger af høje træer eller et beplantningsbælte med blanding af høje træer og buske. Beplantningen skal etableres af hjemmehørende og egnstypiske træer og buske. Træerne skal kunne opnå en sluthøjde på 15 meter. Træerne skal etableres i det område, som er markeret på bilag 5. Beplantningen skal etableres senest det førstkommande efterår efter stalden er opført.
16. Den afskærmende beplantning nord og vest for de tre nye ensilagesiloeer skal bibeholdes og vedligeholdes for at sikre afskærmningen af anlægget.

Lugt

Rengøring af staldanlæg

17. Der skal opretholdes en god staldhygiejne, herunder rene stalde og fodringsanlæg.

Øvrige gener

Handleplaner ved uforudsete gener

18. Hvis Holstebro Kommune vurderer, at eventuelle klager om støj-, lugt-, flue-, støv-, og/eller lysgener er væsentlige og større, end der forventes i miljøvurderingen, skal husdyrbruget udarbejde en handleplan og eftervisse at de stillede krav er overholdt. Handleplanen skal godkendes af Holstebro Kommune.

Er kravene ikke overholdt kan kommunen kræve, at der skal indgives og gennemføres et projekt for afhjælpende foranstaltninger. Alle udgifter i forbindelse med et sådant projekt afholdes af husdyrbruget.

Transport

19. Transport til og fra husdyrbruget skal af hensyn til støj- og støvgener foregå ved hensynsfuld kørsel.

Støj

---

20. Støjbidraget fra staldene sammenlagt med bidraget fra husdyrbrugets øvrige aktiviteter, målt udendørs, må ved nabobeboelse* ikke overstige nedenfor anførte værdier.

Dag	Kl. 07-18	55 dB(A)	(8 timer)
Aften	Kl. 18-22	45 dB(A)	(1 time)
Nat	Kl. 22-07	40 dB(A)	(1/2 time)
Lørdag	Kl. 07-14	55 dB(A)	(7 timer)
Lørdag	Kl. 14-22	45 dB(A)	(4 timer)
Søn- og helligdag	Kl. 07-22	45 dB(A)	(8 timer)
Alle dage	Kl. 22-07	55 dB(A)	(maks. værdi)

*) Ved nabobeboelse defineres som opholdsarealer ved nærmeste nabo. Ved tvivlsspørgsmål er det tilsynsmyndigheden, der definerer, hvor støjgrænsen gælder. Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µPa). Tidsintervallerne i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode.

Såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt Holstebro Kommune finder det nødvendigt, kan der kræves udført støjmålinger/beregninger efter nærmere definerede anvisninger, så det kan godtgøres, at støjgrænserne overholdes, og om at driftstiden for de forskellige støjkluder kan reguleres. Jf. desuden vilkår om handleplaner.

Restvand og spildevand

---

21. Befæstede arealer omkring husdyrbrugets bygninger skal altid holdes rene for affald, foderrester, gødningsspild m.v., således, at der ikke er risiko for udvaskning af organisk materiale og næringsstoffer til vandløb, grøfter og dræn ved overfladeafstrømning.

Fluegener

---

22. Der skal på husdyrbruget foretages en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi (Retningslinier for fluebekæmpelse på og omkring gårde med husdyr).

Driftsforstyrrelser eller uheld

---

23. Beredskabsplanen skal være kendt af alle personer, der arbejder på husdyrbruget og den skal ophænges synligt, hvor den er let at komme til. Beredskabsplanen skal løbende holdes opdateret.
24. Beredskabsplanen skal indeholde et selvstændigt afsnit om afhjælpende foranstaltninger ved gylleudslip.
25. Beredskabsplanen skal kunne udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed ved uheld, forurening, brand og lignende.
26. Der skal foreligge en opdateret beredskabsplan, når den nye kostald er taget i brug.

Klima og ressourcer

Miljø- og ressourcestyring

---

27. Husdyrbruget skal minimum en gang årligt føre journal/opgørelse over forbrug af el, vand og brændstof, samt andre relevante ressourcer.
28. Husdyrbruget skal arbejde på at nedbringe ressourceforbruget og affaldsmængden samt udledning af forurenende stoffer til omgivelserne, så der på en økonomisk forsvarlig måde opnås en reduktion i miljøbelastningen.
29. Husdyrbruget skal i forbindelse med tilsyn redegøre for muligheden for at indføre renere teknologi i form af ændrede råvarer, nyt materiel, ny management eller besparelser på materialer og ressourcer, som kan nedsætte miljøbelastningen. Følgende områder forventes at indgå i redegørelsen:

- Metoder/management til reducere af fordampningen af kvælstof fra stalde og opbevaringsanlæg samt i forbindelse med udbringning.
  - Tiltag til reducere af kvælstofudledning og fosforoverskud.
  - Redegørelse for ressourceforbrug og tiltag til minimering heraf.
  - Reparations- og vedligeholdelsesplaner.
  - Affaldsreducerende tiltag.
30. Senest 1 år efter at miljøgodkendelsen er taget i anvendelse skal hele husdyrbruget være gennemgået af en energifaglig konsulent med det formål at sikre, at lønsomme ressourcebesparende teknologier løbende indføres på husdyrbruget. Gennemgangen skal som minimum indeholde en beskrivelse og vurdering af de aktuelle forhold samt mulighederne for indførelse af energibesparende teknologi vedr. belysning, køle- og fryseanlæg, varmeanlæg, ventilationsanlæg, maskiner og lign. samt de heraf afledte forhold, såsom f.eks. varmegenindvindingspotentialer, pumpetyper etc. Som udgangspunkt skal 5-års lønsomme teknologier indføres. Kontrolrapport skal fremsendes til Holstebro Kommune. Herefter skal energigennemgangen foretages minimum hvert 5. år.
31. Det nye byggeri skal i projekteringen gennemgås af en energifaglig konsulent med det formål at sikre, at lønsomme ressourcebesparende teknologier indføres på husdyrbruget.

Begrundelse for de fastsatte vilkår

Nedenfor har Holstebro Kommune i nogle tilfælde suppleret enkelte afsnit med yderligere vurderinger blandt andet i forbindelse med fastsættelse af vilkår. Begrundelser for vilkår vil også fremgå af nedenstående. Hvor vilkårene er stillet som fastholdelsesvilkår, eller hvor vilkårene er selvforklarende, vil vilkårene ikke være yderligere begrundede.

Basisoplysninger

Dokumentation, ansøger og ejerforhold

Der er stillet vilkår om, at denne § 16a miljøgodkendelse betragtes som udnyttet, når afgørelsen er meddelt. Dette begrundes med, at der er tale om en overgang til stipladsmodellen i eksisterende stalde (trin 1). Ved meddelelsesdato ophæves derfor produktionstilladelse af den 25-06-2014.

Der er stillet vilkår om, at husdyrbruget bliver etableret og drevet, som det er beskrevet i ansøgningen og miljøkonsekvensrapporten, samt at husdyrbruget skal kunne dokumentere, at vilkårene i denne godkendelse er overholdt.

For at Holstebro Kommune til enhver tid kan kontakte den ansvarlige for husdyrbruget, er der stillet vilkår om, at hvis der sker ændringer af ejerforhold, eller hvem der er ansvarlig for husdyrbruget, skal dette meddeles til Holstebro Kommune inden for 14 dage. For at sikre, at vilkårene i denne godkendelse overholdes, har den drifts- og miljøansvarlige pligt til at informere personer og virksomheder, der arbejder på husdyrbruget om vilkårene for den del af driften, som de arbejder med.

Indretning og drift

Det ansøgte produktionsareal

Miljøgodkendelsen er meddelt på baggrund af en række beregninger foretaget i husdyrgodkendelse.dk samt på baggrund af beskrivelserne og vurderingerne foretaget i miljøkonsekvensrapporten. For at sikre, at husdyrbruget ikke har en væsentlig miljømæssig effekt på omgivelserne, er der stillet vilkår om, at husdyrbruget drives som beskrevet i miljøkonsekvensrapporten, og at dyreholdet etableres i de staldanlæg og med de staldsystemer, der er angivet i ansøgningen.

Vilkår 5 og 6 skal sikre, at dyreholdet etableres i de staldanlæg og med de staldsystemer, dyretyper og teknologier, der er angivet som ansøgt, og som beregningerne i husdyrgodkendelse.dk er foretaget på baggrund af.

Anlæg og bygninger

Husdyrbrugets anlæg og bygninger

I forbindelse med miljøgodkendelsen etableres tre ensilagesiloer på i alt 1239 m² i trin 1. Der etableres desuden betonplads mellem de nye siloer og eksisterende ensilagesilo på i alt 2295 m². I trin 2 etableres en ny kvægstald på 3915 m² i tilknytning til eksisterende bygninger. Se oversigtsplan til trin 1 og trin 2 i miljøkonsekvensrapporten.

Opbevaring af husdyrgødning

I miljøkonsekvensrapporten er opbevaringskapaciteten for trin 1 og trin 2 beregnet ud fra den maksimale produktion af flydende husdyrgødning og den samlede kapacitet på husdyrbruget og lejede gyllebeholdere.

I trin 1 vurderes det, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet med de eksisterende og de lejede gyllebeholdere.

I trin 2 vil der være en manglende kapacitet på 6418 m³. Der er i miljøkonsekvensrapporten gjort rede for, at den manglende kapacitet sikres enten ved at anmelde to nye gyllebeholdere i tilknytning til udbringningsarealer, eller at der lejes ud ekstra kapacitet. Det vurderes, at der er gjort tilstrækkelige overvejelser omkring opbevaringskapacitet. Jf. gældende lovgivning skal det sikres, at der er minimum 9 mdr. opbevaringskapacitet, inden kvægstalden tages i brug.

Fast husdyrgødning

For at sikre at kompostmarkstakke ikke oplægges på arealer med høj grundvandsstand, der kan medføre udvaskning af næringsstoffer til det omkringliggende miljø, er der stillet vilkår om, at kompostmarkstakke ikke må placeres på lavbundsarealer. Kort over lavbundsarealer i området omkring husdyrbruget findes i bilag 4.

Ensilageanlæg og opbevaring af ensilage i markstak

I miljøkonsekvensrapporten er det beskrevet, at ensilage opbevares i plansiloer med opsamling af overfladevand. Der etableres tre nye ensilagesiloer ifm. denne miljøgodkendelse og udsprinklingsanlæg fra både de nye og eksisterende ensilagesilo og betonplads.

Erfaringsmæssigt kan der forekomme år, hvor udbyttet er så stort, at det også er nødvendigt at opbevare ensilagen i markstak.

Oplag af ensilage i markstak kan medføre risiko for punktkildeforurening grundet udvaskning af næringsstoffer eller organisk stof til vandmiljøet. Risikoen herfor stiger ved anvendelse af samme ensileringsareal år efter år. Det er Holstebro Kommunes vurdering, at der i denne sammenhæng er visse ligheder mellem ensilage- og kompostmarkstakke. Der stilles derfor vilkår om, at ensilage oplagt i markstak, skal placeres på skiftende lokaliteter år efter år og ikke på samme sted indenfor 5 år. Herudover stilles vilkår om, at der skal føres en journal over placering af ensilagestakke på kort. Kortet skal opbevares i 5 år.

For at sikre vandmiljø mod forureningsrisiko ved håndtering og opbevaring af ensilage, er der stillet vilkår om, at ensilage ikke må placeres på arealer, der skrâner mod vandløb og søer. Ligeledes må ensilage ikke placeres på lavbundsarealer. Desuden stilles vilkår om, at ensilagespild/ensilagerester løbende, minimum en gang om ugen og altid før varslet regn, skal fjernes fra marken og opbevares som fast husdyrgødning. Endvidere stilles vilkår om, at overdækningsmateriale løbende skal fjernes fra marken.

I forbindelse med ensilering, etablering af ensilagemarkstakke og efterfølgende foderafhentning og eventuel foderblanding, kan der desuden forekomme lugt- og støjgener, hvilket kan være til gene for omboende. For at sikre omboende mod støj- og lugtgener fra ensilagemarkstakke og håndtering af ensilage, er der stillet vilkår om, at ensilagestakke skal overholde en afstand på 100 meter til nabobeboelse.

Holstebro Kommune vurderer, at det er BAT, at opbevaring af ensilage på husdyrbrug omfattet af husdyrlovens § 16a i videst muligt omfang sker på ensilageplads med fast bund, der er etableret i henhold til gældende byggeblade. Ligeledes bør ensilagepladserne i videst mulig udstrækning placeres tæt på fodringssted, hvorved det samlede transportbehov og heraf afledte støjgener og ressourceforbrug reduceres.

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at husdyrbruget opfylder kravene til BAT for opbevaring af ensilage. Da naturlige udsving i foderhøsten kan bevirke, at ensilage placeres i markstak, vurderer Holstebro Kommune, at husdyrbruget, med de fastsatte vilkår, lever op til BAT for placering af disse.

BAT

Ved miljøgodkendelse og tilladelse af husdyrbrug skal husdyrbruget og godkendelsesmyndigheden, i forbindelse med godkendelsen, foretage en vurdering af, om husdyrbruget anvender teknologi, der svarer til "Bedste Tilgængelige Teknik" - BAT.

BAT-kravet ift. husdyrbrugets ammoniakemission skal være overholdt, og der skal være en beskrivelse af hvilken teknologi, der anvendes for at overholde kravet. BAT-kravet til ammoniakemissionen er for husdyrbrug formuleret som en emissionsfaktor pr. produktionsarealenhed, og er denne overholdt ved brug af en bestemt teknologi, beskrives denne teknologi.

Det er således tilstrækkeligt for ansøger at nævne andre valgmuligheder, der kunne være og begrunde fravalget af disse. Der er ikke i husdyrbruglovgivningen krav om at komme længere ned end det BAT-niveau, der er fastsat i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Bedste tilgængelige teknik vurderes ud fra tilgængelighed, driftsstabilitet, proportionalitet og omkostningseffektivitet. Dette betyder bl.a., at teknologien maksimalt må koste 1 % af produktionsomkostningerne og maksimalt 100 kr. pr. kg sparet N for, at Holstebro Kommune vurderer teknologien som omkostningseffektiv.

BAT-teknologi

Der stilles vilkår om, at staldene skal etableres og drives med de indretninger, staldsystemer og miljøteknologier, der er ansøgt om, for at sikre, at husdyrbrugets ammoniakemission reduceres til et niveau, der svarer til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

Der stilles vilkår om, at der i alle dybstrøelsesafsnit skal strøs halm eller andet tørstof i mængder, der sikrer, at dybstrøelsesmåtten altid er tør i overfladen, da det reducerer ammoniakfordampningen. Hvis der strøs tilstrækkelige mængder materiale for at sikre, at overfladen altid er tør, betragtes dybstrøelse som BAT.

Samlet vurdering

BAT-niveauet opnås ved, at der etableres fast drænet gulv i ny stald. Husdyrbruget lever dermed op til emissionsgrænserne.

Det vurderes, at husdyrbrugets staldindretning overholder reglerne i henhold til Husdyrbrugloven, Miljøbeskyttelsesloven og heraf afledte bestemmelser. På den baggrund er der stillet fastholdelsesvilkår for de valgte BAT-teknologier. Der fastsættes ligeledes vilkår om at dybstrøelsesafsnittene skal strøs med halm, der sikrer et tørt leje.

BAT-emissionsgrænseværdier for ammoniak

Ansøger har principielt frit teknologivalg, men ansøger skal godtgøre, at valget af teknologier sikrer en ammoniakemission, der svarer til det beregnede BAT niveau.

Af BAT beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk fremgår en beregning af den samlede maksimale ammoniakfordampning, som må udledes fra husdyrbrugets stalde og lagre i henhold til Miljøstyrelsens BAT-emissionsgrænseværdier.

Trin 1

Den ansøgte totale udledning i trin 1 er 1787 kg NH₃-N/år og overholder således det beregnede BAT emissionsniveau, som er 1787 kg NH₃-N/år.

Trin 2

Den ansøgte totale udledning er 3651 kg NH₃-N/år og overholder således det beregnede BAT emissionsniveau, som er 3651 kg NH₃-N/år.

Samlet vurdering

På baggrund af ovenstående vurderes det, at husdyrbrugets ammoniakudledning fra stald og lager overholder kravet om anvendelse af BAT. Der stilles vilkår, som sikrer, at de anvendte ammoniakreducerende teknologier implementeres.

Husdyrbrugets beliggenhed

Lokalisering og planmæssige forhold

Husdyrbruget beliggenhed fremgår af bilag 1. Planmæssige forhold fremgår af bilag 2.

Dispensation fra afstandskrav til privat fællesvej

Ansøger har søgt om dispensation i forhold til Husdyrbruglovens § 8, da den nye ensilagesilo ønskes opført cirka 3 meter fra privat fællesvej (Vester Egebjergvej). Se kort i bilag 6.

Ansøger har redegjort for at det ikke er muligt at placere ensilagesiloen så afstandskravene overholdes.

Redegørelse fra ansøger

"I forbindelse med ansøgning om ny miljøgodkendelse, søges der om etablering af ny køresiloanlæg. Dette anlæg har en optimal placering, hvis det placeres i forbindelse med eksisterende anlæg, da der er fælles opsamling og udsprinkling af ensilagesaft. At adskille de 2 anlæg er fordyrende, da det kræver ekstra rørføring og evt. ekstra pumpe.

Arbejde under ensilering og i hverdagen

I ensileringsperioden køres der ofte med 2 gummigeder/traktorer på pladsen, derudover køres der grovfoder fra med 4 – 6 traktorer og vogne på op imod 70m³. Da kapacitet ofte skal gå hånd i hånd med kva-

litet af arbejde i grovfoderstakken, skal foderet komprimeres bedst muligt for at sikre den bedste fermenteringsproces i stakken. Dette kræver en god intern logistik og størrelsen på maskinerne hos den gennemsnitlige maskinstation taget i betragtning, så kræver det plads for at opretholde en effektiv indsats og samtidig opnå en tilfredsstillende kvalitet i foderet. Plus sikkerheden for de som arbejder i området højnes, når der er plads til at placere køretøjerne korrekt ift. udsyn fra de enkelte maskiner.

Afskærmning og placering

Anlægges placering er optimal ift. eksisterende beplantning og dermed afskærmet indsyn pga. beplantning og bygninger. Beplantningen og bygningerne mindsker også den støjgene som opstår under arbejdet med ensilering, og ved daglig foderblanding. Mod syd begrænser gylletanken anlæggets placering, da det skal være muligt at køre og færdes rundt om gylletanken med stort maskineri såsom traktor og gyllevogn og derudover skal en evt. lækage kunne stoppes hurtigst muligt, hvilket også kræver arbejdsplads mellem gylletank og køresiloanlæg.

Færdsel på Lauhedevej

Der er kun 1 ejendom udover Lauhedevej som har vejret og da Mette og Søren Bertelsen selv har stået for vedligeholdelse af vejen siden midten af 1990'erne og der i forvejen er minimal færdsel grundet vejens placering, så vil en dispensation af afstandskravet generere et minimum af gene.

Det vurderes derfor at ansøgte placering af anlæg er nødvendigt for at opretholde en tidssvarende produktion, hvor anlægget ikke er unødigt dyrt, skaber mindst mulig færdsels- og støjgene både under dage hvor der ensileres og i det daglige arbejde ved blanding af foder. Placeringen vurderes ikke at skabe unødige gene for omkringboende."

Holstebro Kommunes vurdering

Placeringen af nye ensilagesiloer vest for eksisterende ensilagesilo og nord for gyllebeholderen vurderes at være hensigtsmæssig i forhold til, at husdyrbruget fortsat vil fremstå som en samlet enhed og arbejdet omkring fodring og ensilering koncentrerer på den modsatte side end til de nærmeste naboer.

Hvis afstanden på 15 meter skulle være overholdt, ville det ikke være muligt at etablere "ny køresilo 1" og det vil begrænse kapaciteten betragteligt. Det vurderes, at selv hvis ensilagesiloerne placeres anderledes (f.eks. nord-syd retning), ville det ikke være tilstrækkelig plads til ensilagesiloerne samt forplads til kørsel med maskiner.

Desuden etableres ensilagesiloerne indenfor eksisterende beplantning, så anlæggene vil blive afskærmet i forhold til det omkringliggende landskab. Der stilles vilkår om at beplantningen skal bibeholdes og vedligeholdes for at sikre fortsat afskærmning.

Holstebro Kommune har vurderet den ansøgte placering og fundet, at det er en hensigtsmæssig placering ud fra hensyn til nabo, ressource- og økonomiske betragtninger. Desuden vurderes, at kørsel til og fra ensilagesiloen kan udføres uden at påvirke trafikikkerheden negativt. Det er en forudsætning for dispensationen, at vejen ikke anvendes som arbejdsområde i forbindelse med ensilering, og at der sikres fri gennemkørsel til enhver tid.

Husdyrbrugets naboer er blevet hørt i forbindelse med nabohøring af denne miljøgodkendelse, og der er ikke indkommet kommentarer til placeringen af ensilagesiloen.

Holstebro Kommune vurderer på den baggrund, at den ansøgte placering af ensilagesiloen kan godkendes, og der meddeles således dispensation til afstand til den private fællesvej, jf. Husdyrlovens § 9, stk. 3.

Krav til sammatrিকulering

I trin 2 etableres en ny kvægstald. Den ansøgte placering ligger på to matrikler. For at husdyrbruget kan gennemføre trin 2 er der et krav om en sammatrিকulering mellem matrikel 11c Egebjerg By, Ejsing og matrikel 34f Egebjerg By, Ejsing. Begge matrikler er ejet af Mette og Søren Bertelsen. Sammatrিকulering skal gennemføres inden der kan indhentes byggetilladelse til den nye kvægstald.

Samlet vurdering

Der meddeles dispensation fra afstandskrav til privat fællesvej til placering af ny ensilagesilo i trin 1. I trin 2 bygges en ny kvægstald, hvis placering kræver en sammatrিকulering inden stalden kan opnå en byggetilladelse. Det vurderes, at husdyrbruget opfylder de øvrige afstandskrav §§ 6-8 i Husdyrbrugloven.

Landskabelige og kulturhistoriske områder

Ejendommen ligger i landskabskarakterområdet kaldet Venø Bugt Landbrugslandskab. Området er beskrevet i Holstebro Kommunes landskabskarakteranalyse som følger: "Landskabets bærende karaktertræk er et fladt til småbakket terræn med intensivt dyrkede marker, der brydes af små kratbevoksninger, lavbundsarealer og læhegn. Bebyggelsen ligger samlet i landsbyer af forskellige størrelser eller langs vejene, ofte let tilbagetrukket. Gårdene i området er overvejende små til middelstore, men der ligger også nogle få store landbrug, især i den nordlige del af området.

En del af Vinderup ligger inden for områdegrænsen i den sydlige del af området og et middelstort sommerhusområde ligger ved Ejsingholm."

Der er følgende retningslinjer til landbrugsbyggeri: "Landbrugsbyggeri bør placeres i tilknytning til eksisterende driftsbygninger og bør have en lav karakter. Yderligere afgrænsning kan ske med bevoksning, der understøtter og dermed bygger videre på den eksisterende bevoksningsstruktur af læhegn og mindre plantager. Det anbefales at noget af den forfaldne bygningsmasse, der især præger landbrugsområdet nord for Vinderup, nedrives og der ved eventuel genopbygning lægges vægt på at byggeriet tilpasses landskabets karakter."

Nybyggeri

I trin 1 etableres der tre nye ensilagesiloer på i alt 1.239 m² og tilhørende betonplads etableres i forlængelse af den eksisterende ensilagesilo samt nord for den eksisterende gyllebeholder. I trin 2 etableres der en ny kostald på i alt 3.915 m² med størrelse ca. 33*116 meter og højde på 11 meter.

Anlæggets placering i landskabet

Husdyrbruget ligger 700 meter nord for Egebjerg og ca. 1500 meter syd for vådområdet Sønder Lem Vig. Landskabet omkring husdyrbruget er landbrugspræget med intensivt dyrkede marker. Terrænet er fladt med store udsigter. Omkring Lavhede er der en række små læhegn og bevoksninger, således at landskabet opleves med en mere lukket karakter end det øvrige område.

Landskabelige udpegninger og beskyttelsesinteresser

Husdyrbruget ligger inden for et område, der er udpeget som bevaringsværdigt landskab i Kommuneplanen.

Udpegningen af bevaringsværdigt landskab har følgende retningslinjer:

1. De landskabelige interesser tillægges særlig vægt og de særligt karakteristiske landskabselementer i de enkelte landskabskarakterområder skal bevares og forbedres.
2. Landskabet skal friholdes for større byggerier og anlæg, der kan forringe landskabets karakter.
3. Der kan etableres større byggerier og anlæg, under forudsætning af at de understøtter landskabets karakter.
4. Landbrugsbyggeri skal tilpasses evt. eksisterende bygninger på ejendommen.
5. Landbrugsbyggeri skal udformes og placeres, så der tages tilstrækkeligt hensyn til det bevaringsværdige landskab – herunder i proportioner, højde, materialer og farver. Byggeriet bør som udgangspunkt holdes i neutrale eller mørke ikke-reflekterende farver og materialer for at gøre det mindre synligt i landskabet.
6. Etablering af andre bygninger og tekniske anlæg, der kan forringe landskabets karakter, skal så vidt muligt undgås.

Trin 1

Der er tale om lavt byggeri, der etableres i umiddelbar tilknytning til eksisterende anlæg. Ensilagesiloerne er afskærmet af den eksisterende beplantning fra nord og vest og de eksisterende anlæg fra syd og øst.

Det vurderes, at etableringen med denne placering ikke vil have negativ indflydelse på det omkringliggende landskab. For at sikre afskærmning af de nye ensilagesiloer stilles der vilkår om, at den eksisterende afskærmende beplantning nord og vest for de tre nye ensilagesiloer skal bibeholdes og vedligeholdes.

Trin 2

Der etableres en forholdsvis stor bygning og derfor skal den tilpasses landskabet og eksisterende byggeri så meget som muligt. Der stilles vilkår om, at kvægstalden skal etableres i samme bygningsstil som den eksisterende bygningsmasse samt at den skal etableres i lignende farver og materialer som eksisterende maskinhus /eller i neutrale eller mørke ikke-reflekterende farver og materialer for at stalden er mindre synlig i landskabet.

Der stilles desuden et vilkår om, at der skal etableres beplantning langs staldens gavlfacade fra nord for at sikre tilpasning i det omkringliggende landskab. Det kan etableres i form af klynger af høje træer eller et beplantningsbælte med blanding af høje træer og buske. Beplantningen skal etableres af hjemmehørende og egnstypiske træer og buske. Træerne skal kunne opnå en sluthøjde på 15 meter. Træerne skal etableres i det område, som er markeret på bilag 5. Beplantningen skal etableres senest det førstkomende efterår efter stalden er opført.

Billede 1: Udsigt fra Lavhedevej mod husdyrbruget, hvor den nye kostald etableres.

Der er en enkelt registrering af fund af ikke fredede fortidsminder i jorden fra Slots- og Kulturstyrelsen. Registreringen ligger 20 meter øst for stuehuset og det vurderes derfor, at fortidsmindet ikke vil blive påvirket af byggeriet, der ligger på den anden side af grusvejen. På grund af registreringen skal du være opmærksom på følgende: Dybdepløjning og gravning på arealerne frarådes derfor. Findes der fortidsminder på arealerne er disse omfattet af Museumslovens § 27, stk. 2, der påbyder standsning af jordarbejde samt anmeldelse af fortidsminder til Holstebro Museum, der er nærmeste kulturhistoriske museum med arkæologisk ansvarsområde.

Samlet vurdering

Husdyrbruget ligger indenfor udpegningen af bevaringsværdige landskaber og derfor er der fokus på bedst mulig tilpasning af den nye kvægstald i landskabet. Nye ensilagesiloer samt kostalden opføres i tilknytning til eksisterende bygninger og anlæg og husdyrbruget vil fortsat fremstå som en samlet enhed. Der stilles vilkår til valg af farver og materialer for at sikre, at husdyrbruget vil fremstå ensartet. Der stilles vilkår til etablering af afskærmende beplantning for at tilpasse stalden i landskabet samt om vedligeholdelse af eksisterende beplantning for at sikre afskærmning af nye ensilagesiloer. Det vurderes, at de stillede vilkår sikrer, at kvægstalden tilpasses landskabet og ikke vil have negativ indflydelse på det omkringliggende landskab.

Ammoniak

Ammoniak

Husdyrproduktioner giver anledning til fordampning af ammoniak, som kan påvirke specielt de kvælstof-følsomme naturtyper omkring husdyrbruget. Ved miljøgodkendelse af husdyrbrug er der krav til husdyrbrugets tilladte ammoniakpåvirkning af nærliggende naturarealer. Naturarealer er opdelt i tre kategorier i forhold til hvor følsomme de er over for ammoniak.

Tablet 1: Oversigt over kategorier af natur og beskyttelsesniveau.

Kategori af natur	Tilladt deposition
Kategori 1 (indenfor Natura 2000 områder) <ul style="list-style-type: none"> • ammoniakfølsomme habitatnaturtyper • § 3 beskyttede heder • § 3 beskyttede overdrev	Maks. totaldeposition, afhængigt af antal husdyrbrug i nærheden (kumulation) 0,2 - 0,7 kg N/ha/år
Kategori 2 (uden for Natura 2000 områder) <ul style="list-style-type: none"> • § 3 beskyttede heder > 10 ha • § 3 beskyttede overdrev > 2,5 ha • højmoser og lobeliesøer	Maks. totaldeposition på 1,0 kg N/ha/år
Kategori 3 (uden for Natura 2000 områder) <ul style="list-style-type: none"> • § 3 beskyttede heder, moser og overdrev samt ammoniakfølsomme skove	Maks. merdeposition ≥ 1,0 kg N/ha/år

Kravet til totaldeposition for kategori 1-natur og for kategori 2-natur er et krav til den maksimale totaldeposition, dvs. den ammoniakdeposition, som stammer fra alle husdyrbrugets stalde og lagre - både det, der vil komme fra det ansøgte, og det, der allerede kommer fra den eksisterende drift. Hvilket krav til den maksimale totaldeposition, der skal stilles for kategori 1-natur, afhænger af det antal husdyrbrug, der er i nærheden af området (såkaldt kumulation). Jo flere husdyrbrug i nærheden, jo skærpede krav til den maksimale totaldeposition stilles.

Kategori 3-natur er ammoniakfølsomme naturområder, som ikke er kategori 1-natur eller kategori 2-natur, og som er hede, mose eller overdrev omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 eller som er ammoniakfølsom skov. Beskyttelsesniveauet for kategori 3-natur omfatter ikke som for kategori 1-natur og kategori 2-natur et generelt krav til den maksimale ammoniakdeposition. Beskyttelsesniveauet fastlægger, at kommunen på baggrund af en konkret vurdering kan stille krav om en maksimal merdeposition på 1,0 kg N/ha/år.

Trin 1

I trin 1 godkendes produktionsarealet på i alt 1537 m² i eksisterende stalde.

Den samlede ammoniakfordampning fra anlægget forventes at blive på 1787 kg NH₃-N/år, hvilket er en meremission på 0 kg NH₃-N/år i forhold til nudrift og 108 kg NH₃-N/år i forhold til 8-års drift.

Jf. scenarieberegning (skemanr. 219141) er totaldeposition til kategori 1 og kategori 2 natur (0,0 kg NH₃-N/ha/år) samt merdeposition til kategori 3 natur (0,0 kg NH₃-N/ha/år) overholdt.

Trin 2

I trin 2 etableres en ny kvægstald med produktionsarealet på 2676 m². Samtidig ønskes 946 m² af den eksisterende produktionsareal benyttet til kvier, så den samlede produktionsareal er i alt 3622 m².

Den samlede ammoniakfordampning fra anlægget forventes at blive på 3651 kg NH₃-N/år, hvilket er en meremission på 1864 kg NH₃-N/år i forhold til nudrift og 1972 kg NH₃-N/år i forhold til 8-års drift.

Samlet ammoniakdeposition siden 2012 (8-års drift)

For at vurdere om den samlede merdeposition af ammoniak, fra driften for 8 år siden til og med den ansøgte udvidelse, har en negativ virkning på omkringliggende naturområder, er der lavet beregninger i de ammoniakfølsomme naturområder i www.husdyrgodkendelse.dk. De konkrete beregninger i de omkringliggende naturområder fremgår af miljøkonsekvensrapporten.

Ammoniakfølsomme naturtyper indenfor Natura 2000 (kategori 1 natur)

Uanset kumulation overholder det ansøgte krav til maksimal totaldeposition i kategori 1 natur på 0,2 kg N/ha/år.

Det nærmest liggende Natura 2000-område i forhold til husdyrbruget er EF-habitatområde nr. 32, Sønder Lem Vig og Geddal Strandenge. Mindsteafstanden hertil er under 50 meter. De nærmest liggende områder indenfor Natura 2000 er omdriftsarealer og græsmarker samt §3-registrerede enge, moser og vandhuller, der ikke er kortlagt som habitatnaturtyper.

De nærmeste områder med kortlagt habitatnatur ligger i afstande af over 1,7 kilometer fra ejendommen. Der er her foretaget depositionsregninger i fire områder med kortlagt habitatnatur – to vandhuller (naturtype 3130 Søbred med småurter og 3150 Næringsrig sø), et rigkær mod nord (naturtype 7230) samt en strandeng mod vest (naturtype 1330).

Beregningerne viser en totaldeposition på 0,1 kg N/ha/år fra husdyrbruget i den næringsrige sø og rigkæret, men 0,0 kg N/ha/år i de to andre naturtyper.

Holstebro Kommune venter ingen negativ effekt af kvælstofemissionen fra husdyrbruget på de nærmest liggende Natura 2000-områder.

Større ammoniakfølsomme naturområder udenfor Natura 2000 (kategori 2 natur)

Afstanden til de nærmeste områder med lobeliesø, højmose eller større heder/overdrev udenfor Natura 2000-områder er forholdsvis høj, dvs. over 1,2 kilometer.

Der er foretaget beregninger af kvælstofdepositionen i de to nærmeste – hhv. et ca. 4,2 ha stort overdrev mod sydvest og en større hede mod øst. Beregninger viser en totaldeposition i disse naturområder på hhv. 0,0 og 0,1 kg N/ha/år, og reglerne for kategori 2 natur er dermed overholdt.

Holstebro Kommune venter ingen eller kun en helt ubetydelig negativ effekt af kvælstofemissionen fra husdyrbrugets drift på de nærmest liggende områder med kategori 2 natur.

Ammoniakfølsomme naturområder i øvrigt (kategori 3 natur)

Øst for husdyrbruget i en afstand af ca. 400-700 meter er registreret to mindre moser samt et overdrev, som kan være omfattet af reglerne for kategori 3 natur. Ved en botanisk gennemgang af områderne i 2018 har konsulentfirmaet Cowi vurderet naturtilstanden her til III (moderat) hhv. IV (ringe).

Beregninger for de tre naturområder viser en kvælstofdeposition på 0,2-0,6 kg N/ha/år fra udvidelsen (nudrift og 8-årsdrift) og en totaldeposition på 0,4-0,9 kg N/ha/år.

Det nærmeste område med potentielt ammoniakfølsom skov ligger i større afstand fra husdyrbruget.

Reglerne for kategori 3 natur er således overholdt.

Holstebro Kommune vurderer, at udvidelsen ikke vil medføre en forøgelse af kvælstofdepositionen i de omkringliggende naturområder, der ligger ud over de fastsatte afskæringskriterier.

Samlet vurdering

Holstebro Kommune vurderer, at oplysninger om kildehøjder, ruhed og kumulation, er korrekte.

Jf. ansøgningsskema 219140 og 219141 er beskyttelsesniveauet for ammoniak overholdt, og der stilles derfor ikke yderligere vilkår.

Holstebro Kommune vurderer, at da der i løbet af de sidste 8 år ikke er sket en merbelastning, som overskrider 1,0 kg N/ha/år, overholder det ansøgte lovens krav om maksimal deposition af ammoniak i kategori 3-natur.

Holstebro Kommune vurderer, at kravene om maksimalt tilladt totaldeposition på kategori 1- og kategori 2-natur er overholdt.

Holstebro Kommune vurderer, at der ikke er grundlag for at skærpe kravene til ammoniak meremissionen under hensyn til andre omkringliggende ammoniakfølsomme naturområder såsom ammoniakfølsomme skove, kategori 3-natur og § 3 beskyttet natur.

Bilag IV-arter

Ud fra "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" samt Holstebro Kommunes øvrige kendskab til området og arterne, vurderes det, at projektet ikke får negativ indflydelse på bilag IV arter, og stiller derfor ikke yderligere vilkår.

I habitatdirektivets bilag IV er opført en række arter, som skal sikres en streng beskyttelse i deres naturlige udbredelsesområde også udenfor de udpegede Natura 2000-områder. Det indebærer for dyrearternes vedkommende bl.a. at yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges og for planternes vedkommende, at arterne bl.a. ikke må lide skade.

Følgende arter og artsgrupper fra habitatdirektivets bilag IV (strengt beskyttede arter) kunne tænkes at forekomme i Holstebro Kommune:

Småflagermus: Forekommer næsten overalt i Vestjylland, men vil ikke blive negativt påvirket af projektet.

Birkemus: Arten er ikke registreret i området.

Odder: Lever udbredt i Vestjylland, men er med sin levevis næppe truet af projektet.

Bæver: Lever i adskillige af kommunens vandløb og søer, men vil ikke blive negativt påvirket af projektet.

Ulv: Forekommer lejlighedsvist forskellige steder i Holstebro Kommune, men vil ikke blive negativt påvirket af projektet.

Markfirben: Holstebro Kommune har ikke kendskab til forekomster nær husdyrbruget.

Stor vandsalamander, løgfrø, spidssnudet frø og strandtudse: Ingen af disse er registreret nær husdyrbruget.

Grøn kølleguldsmed: Forekommer ikke i området.

Vandranke: Vokser nær Felsted Kog og i Husby Sø, men i stor afstand fra husdyrbruget.

Gul stenbræk: Holstebro Kommune rummer mindst 3 paludella-væld, hvor arten kan tænkes at forekomme, men den er trods eftersøgninger ikke fundet her i nyere tid.

Lugt

Mange forhold har betydning for lugt. Ud over arten er det eksempelvis staldindretning, ventilationssystem, strøelse, gødningshåndtering, fodring, drikkevandssystem samt hygiejne i stalden.

Lugt regnes og beskrives i lugtenheder, der kaldes odour units (OUe). Der er en sammenhæng mellem antallet af lugtenheder, og den måde lugt opfattes. Opfattelsen af lugt kan variere fra menneske til menneske, men helt overordnet, så svarer 1 lugtenhed (OUe) til grænsen for, hvornår lugten kan erkendes i et laboratorium. Ved 3 lugtenheder er det muligt, at genkende lugttypen som f.eks. svinelugt. Ved 5 lugtenheder kan lugten med sikkerhed bestemmes, mens lugten ved 10 lugtenheder er en tydelig lugt, der i tilfælde af f.eks. svinelugt kan opfattes som ubehagelig.

Der er 3 forskellige genegrænser, som skal overholdes, før der kan meddeles miljøgodkendelse. I byzone er grænsen sat til 5 OUe, for samlet bebyggelse er grænsen 7 OUe, mens den for enkeltboliger uden landbrugspligt er på 15 OUe.

Kumulation af lugt

I beregningerne i www.husdyrgodkendelse.dk er kumulation sat til 2 (dvs. at der beregnes worst case), hvor geneafstanden forøges med 20 %.

I beregningerne for trin 1 og trin 2 er genekriterier overholdt for både nabobeboelse uden landbrugspligt (Lauhedevej 8), samlet bebyggelse (Egebjergvej 46) og byzone (Ejsing By). Kravene til lugtpåvirkning jf. lugtberegningen er overholdt.

Lugt fra gyllebeholdere

Lugt fra opbevaringslagre er ikke medtaget i ovenstående beregninger, da opbevaringslagre er omfattet af de generelle afstandsregler. Der stilles ikke skærpede krav til f.eks. gyllebeholdere eller udbringningspraksis, da der ikke forventes at være væsentlige lugtgener herfra i forhold til omkringboende.

Rengøring af staldanlæg

Stalde rengøres efter behov. Idet erfaring viser, at en god staldhygiejne i form af rene og tørre stalde ofte har en gunstig indflydelse på staldlugtemissionen, stilles der vilkår om, at der opretholdes en god staldhygiejne.

Såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt Holstebro Kommune vurderer, at eventuelle klager om lugtgener er væsentlige og større, end der forventes i miljøvurderingen, skal husdyrbruget udarbejde en handleplan og eftervise at de stillede krav er overholdt. Handleplanen skal godkendes af Holstebro Kommune. Er kravene ikke overholdt kan kommunen kræve, at der skal gennemføres et projekt for afhjælpende foranstaltninger. Alle udgifter i forbindelse med et sådant projekt afholdes af husdyrbruget.

Samlet vurdering

På baggrund af ovenstående og de fastsatte vilkår, vurderes det, at husdyrbruget ikke vil give anledning til væsentlige lugtgener hos omboende.

Øvrige gener

Transport

I miljøkonsekvensrapporten er der gjort rede for antal og typer af transporter til og fra husdyrbruget. Det samlede antal transporter forventes at stige med ca. 17 % sammenlignet med den nuværende drift på husdyrbruget. Dette skyldes flere transporter med dyr og flere transporter med gulle til biogasanlægget.

Omkring forårs- og høstarbejde vil der på et typisk husdyrbrug være intensiveret trafik på og omkring anlægget. De sæsonbetonede transporter kan foregå hele døgnet. De daglige transporter vil sædvanligvis primært foregå indenfor normal arbejdstid.

Der er fastsat vilkår om, at transport til og fra husdyrbruget skal foregå ved hensynsfuld kørsel. Vilkåret er stillet for at minimere mulige støj- og støvgener hos de nærmeste omboende. Sæsonbetonet arbejde kan dog foregå uden for normal arbejdstid, men skal søges begrænset.

Ved regulering af husdyrbrug er det praksis, at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzonen må derfor acceptere visse ulemper, som kan være forbundet med at være nabo til et landbrug. Færdsel på offentlig vej reguleres af politiet og hører under færdselsloven og øvrige bestemmelser, der er fastsat af Justitsministeriet.

Samlet vurdering

Antallet af transporter vil blive forøget med ca. 10 %. Idet transporterne normalt ligger i dagtimerne og ikke har karakter over, hvad der er normalt forekommende for lastbiler og traktorer, forventes det, at støjen ikke vil være væsentligt belastende for omgivelserne.

Det vurderes, at transport til og fra husdyrbruget med de stillede vilkår kan foregå uden væsentlige miljømæssige gener for de omkringboende.

Rengøring af offentlig vej

Ved tilsvining af det offentligt tilgængelige vejareal i forbindelse med arbejdskørsel, skal der opstilles skilte, der informerer andre trafikanter om forholdene. Det offentlige vejareal skal rengøres efter arbejdskørselsens ophør, jvf. færdselslovens kapitel 14. Politiet er myndighed herfor, hvorfor forholdet ikke reguleres i denne miljøgodkendelse.

Støj

Støjkilder på husdyrbruget består primært af indblæsning og blanding af foder, malkning, ensilering og interne transporter. Beskrivelse af støjkilder fremgår af miljøkonsekvensrapporten.

Der er redegjort for at transporter og andre støjende aktiviteter så vidt muligt foregår i dagtimerne, og at støj i øvrigt søges minimeret af hensyn til omgivelserne.

I trin 2 etableres en ny kvægstald, hvorfra der vil være 195 meter til nærmeste nabo på Lauhedevej 8. Der beskrives i miljøkonsekvensrapporten, at støjkilderne i den nye stald vil være placeret indenfor i stalden, ud mod sydvest i malkerobot sektionen i en afstand af ca. 260 meter fra nabobeboelsen. Der vil desuden blive installeret støjsvage kompressorer og vakuumpumper.

Der er ikke foretaget støjberegninger i forbindelse med udarbejdelse af miljøgodkendelsen. Det faktuelle støjniveau kendes derfor ikke og kan ikke sammenholdes med de vejledende støjgrænser.

For at imødekomme eventuelle støjgener for de omkringboende, fastsættes der vilkår om, at husdyrbrugets samlede bidrag til støjbelastningen i omgivelserne skal overholde miljøstyrelsens vejledende støjgrænser.

Der er desuden fastsat vilkår om, at såfremt kommunen vurderer, at der forekommer støjgener, der er væsentligt større, end der kan forventes, ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen kræve, at der udarbejdes en handleplan. Handleplanen skal godkendes af Holstebro Kommune. Er kravene ikke overholdt kan kommunen kræve, at der skal indgives og gennemføres et projekt for afhjælpende foranstaltninger. Alle udgifter i forbindelse med et sådant projekt afholdes af husdyrbruget.

Samlet vurdering

På baggrund af ovenstående vurderes det, at støj fra husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige gener for de omkringboende med de stillede vilkår.

Støv

Ansøgers vurdering fremgår af miljøkonsekvensrapporten. Holstebro Kommune supplerer nedenfor med vurdering i forhold til mulige støvgener ved husdyrbrugets drift, og deraf følgende genepåvirkninger på omgivelserne.

Under høstarbejdet må omboende forvente støvgener. Ligeledes kan der generelt i tørre perioder opstå støvgener ved kørsel på grusveje mellem markerne, men det vil være af en begrænset og lokal karakter, og forventes ikke at genere omboende eller forbipasserende. Der henvises til god landmandspraksis, det vil sige at al transport til og fra husdyrbruget skal foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på husdyrbruget planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Der er fastsat vilkår om, at transport til og fra husdyrbruget skal foregå ved hensynsfuld kørsel. Vilkåret er stillet for at minimere mulige støj- og støvgener hos de nærmeste omboende. Herudover fastsættes vilkår om, at såfremt kommunen vurderer, at der forekommer støvgener, der er væsentligt større, end der kan forventes, ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen kræve, at der udarbejdes en handleplan. Husdyrbruget skal derpå eftervise, at de stillede krav er overholdt. Handleplanen skal godkendes af kommunen.

Samlet vurdering

På baggrund af vurderingen af støvkilder og mulige genepåvirkninger herfra i nærområdet, er der fastsat vilkår til transport og om udarbejdelse af en handleplan ved gener. Kommunen vurderer, at støv fra husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige gener omkring husdyrbruget eller for omboende.

Lys

Ansøgers vurdering fremgår af miljøkonsekvensrapporten.

Der fastsættes vilkår om, at såfremt der skulle opstå væsentlige gener for omboende eller for forbipasserende, eller såfremt kommunen finder det nødvendigt, skal husdyrbruget via handleplan sikre, at lys ikke er til væsentlig gene for omboende og forbipasserende.

Samlet vurdering

På baggrund af oplysninger i miljøkonsekvensrapporten og det fastsatte vilkår, vurderer kommunen, at lys fra husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige gener omkring husdyrbruget eller for omboende.

Restvand og spildevand

Håndtering af restvand, tag- og overfladevand samt afløbsplan fremgår af miljøkonsekvensrapporten. Holstebro Kommune supplerer nedenfor med oversigt over håndtering af tagvand, overfladevand og restvand samt vurdering i forhold til håndtering af tagvand fra den nye staldbygning.

Tag- og overfladevand

Der etableres ny kvægstald i forbindelse med miljøgodkendelsen. Der skal indsendes ansøgning om håndtering af tag- og overfladevand fra stalden i forbindelse med ansøgning om byggetilladelse via www.bygogmiljoe.dk.

Det er oplyst i afløbsplanen i miljøkonsekvensrapporten, at tagvand ledes til dræn, som har udløb i rørlagt grøft. Der foreligger ikke en udledningstilladelse til dette. Holstebro Kommune gør derfor opmærksom på, at der kan komme krav om lovliggørelse af denne udledning af tagvand til vandløbet. I forbindelse med ansøgningen om håndtering af tag- og overfladevandet fra den nye stald vil der blive kigget på håndtering af vandet på hele husdyrbruget.

Befæstede arealer omkring husdyrbrugets bygninger skal altid holdes rene for affald, foderrester, gødningspild m.v., således at der ikke er risiko for udvaskning af organisk materiale og næringsstoffer til vandløb, grøfter og dræn ved overfladeafstrømning. Dette er sikret ved vilkår.

Udsprinkling

I forbindelse med miljøgodkendelsen ansøges der om opsamlingstank til udsprinkling af restvand fra den eksisterende ensilagesilo, betonplads og tre nye ensilagesiloer på i alt 3534 m².

Dimensionering af opsamlingstank og pumpekapacitet

I miljøkonsekvensrapporten og i rapportens bilag 5 er der gjort rede for dimensionering af udsprinklingsanlægget. Der ansøges om opsamlingstank til restvand med en kapacitet på 113 m³. Det er beregnet på baggrund af den månedlige nedbør i januar måned på 64 mm (månedsnormal i Midt- og Vestjylland jf. DMI) og bufferkapacitet på 0,0320 m³/m². Opsamlingsbrønden skal udstyres med automatisk udsprinklingspumpe med pumpekapacitet på minimum 11 m³/t for at det sikres, at hele indholdet kan udsprinkles på højst 10 timer.

Det vurderes at kapaciteten i opsamlingstanken og pumpekapacitet er tilstrækkelig, da kapaciteten er tilpasset regnvandsmængder i Midt- og Vestjylland.

Gældende regler for udsprinkling

Der gøres opmærksom på gældende regler vedr. udsprinkling jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsen:

- Ensilagesaft og restvand må ikke udbringes på en måde og på sådanne arealer, at der er fare for afstrømning til vandløb, herunder dræn, søer og kystvande.
- Udbringning af ensilagesaft og restvand på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket jord er ikke tilladt.
- I perioden fra høst til 1. november må der ikke udbringes ensilagesaft, medmindre udbringningen sker på bevoksede arealer eller på arealer, hvor der er afgrøde den følgende vinter.
- I perioden 15. november til 1. februar må der ikke udbringes ensilagesaft, men der må udbringes restvand.

Udsprinklingsarealet

Idet gødningsværdien for restvand er meget lille, er der ingen håndfaste regler for størrelsen af udsprinklingsarealet, men det bør ikke være mindre end opsamlingsarealet. Ved udsprinkling i vintermånederne, hvor jorden ikke er så modtagelig, skal der udvises særlig opmærksomhed på risikoen for afstrømning til vandløb, dræn og søer. Det kan i denne periode være nødvendigt at udvide størrelsen på det modtagne areal væsentligt og/eller flytte sprinklerne længere væk fra vandløb, og søer, end sædvanligt.

I miljøkonsekvensrapporten er der angivet en udsprinklingsareal på marken umiddelbart vest for ensilagesiloerne med størrelse 3534 m², dvs. at forholdet mellem opsamlingsareal og udsprinklingsareal er 1:1. Holstebro Kommune vurderer, at udsprinklingsarealet ligger for tæt på de omkringliggende vandløb og åbne grøfter vest og nord for udsprinklingsarealet. For at sikre, at der ikke sker afstrømning til vandløbet og grøften, er det hensigtsmæssigt, at udsprinklingsarealet ligger langs ejendommen som en tynd stribe (der kan anvendes flere sprinklere med kortere rækkevide) for at sikre tilstrækkelig afstand til vandløbet. Den anbefalede placering af udsprinklingsarealet fremgår af bilag 8.

Udsprinklingsanlægget vil blive kontrolleret ifm. kommunens regelmæssige miljøtilsyn.

Samlet vurdering

På baggrund af ovenstående vurderes det, at der ikke vil være væsentlig forureningsrisiko for miljøet i forbindelse med håndteringen af tagvand, overfladevand og restvand, såfremt det fastsatte vilkår overholdes, og afledningen af vand på husdyrbruget håndteres som oplyst i miljøkonsekvensrapporten.

Fluegener

Ansøgers vurdering fremgår af miljøkonsekvensrapporten. Holstebro Kommune fastsætter vilkår til fluebekæmpelsen på husdyrbruget.

Holstebro Kommune fastsætter vilkår om, at der på husdyrbruget skal foretages en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med [retningslinjerne](#) fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Såfremt husdyrbruget skulle give anledning til fluegener for omboende, stilles der vilkår om, at Holstebro Kommune kan forlange, at der føres en journal over fluebekæmpelsen.

Herudover fastsættes vilkår om, at såfremt kommunen vurderer, at der forekommer fluegener, der er væsentligt større, end der kan forventes, ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen kræve, at der udarbejdes en handleplan. Husdyrbruget skal derpå eftergive, at de stillede krav er overholdt. Handleplanen skal godkendes af kommunen.

Samlet vurdering

På baggrund af ovenstående og de fastsatte vilkår, vurderer kommunen, at fluer på husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige gener omkring husdyrbruget eller for omboende.

Følgevirksomheder

Affald

Ansøgers beskrivelse af håndtering af affald og reststoffer (kemikalier, rengørings-, behandlings-, og sprøjtemidler samt olie-, benzin- og medicinrester mv., som opbevares på anlægget og/eller anvendes i produktionen) og vurdering heraf fremgår af miljøkonsekvensrapporten. Holstebro Kommune supplerer med beskrivelse af, hvorledes affald og reststoffer skal håndteres og bortskaffes i henhold til kommunens regulativ.

Alt affald skal bortskaffes i henhold til kommunens regulativ. Affald fra produktionen skal opsamles, sorteres, bortskaffes og registreres iht. Affaldsbekendtgørelsen og det til enhver tid gældende [Regulativ for erhvervsaffald](#) i kommunen.

Al bortskaffelse af farligt affald, som f.eks. spildolie, oliefiltre, akkumulatorer, medicinrester m.v., skal kunne dokumenteres. Denne dokumentation skal fremvises ved tilsyn og kan f.eks. bestå af fakturaer fra værksted ved olieskift, kvittering fra genbrugspladsen eller lignende. Farligt affald, såsom spildolie, skal transporteres og afhændes til en af Holstebro Kommune godkendt transportør/modtager. Liste over godkendte transportører/modtagere kan ses på Energistyrelsens hjemmeside ([affaldsregister](#)).

Samlet vurdering

På baggrund af beskrivelsen i miljøkonsekvensrapporten af affaldshåndteringen på husdyrbruget, vurderer kommunen, at affald og reststoffer ikke vil have væsentlig betydning for omgivelserne og miljøet, såfremt Holstebro Kommunes affaldsregulativ følges.

Driftsforstyrrelser eller uheld

Der er i miljøkonsekvensrapporten gjort rede for håndtering af mulige uheld på husdyrbruget. Der er i forbindelse med ansøgningen fremsendt beredskabsplan med beskrivelse af håndtering af brand, gylleuheld og kemikalie- og oliespild samt et kort med placering af evt. kilder til forurening, stophaner, eltavle, afbrydere, maskiner og materiale til opsamling mm.

Det er oplyst i miljøkonsekvensrapporten at der, i tilfælde af et gylleudslip, laves opdæmning med halmballer eller jord for at hindre, at gyllen løber til de omkringliggende åbne grøfter og Egebjerg Østerkær, som ligger ca. 120 meter fra gyllebeholdere mod nord, vest og syd. Terrænet omkring husdyrbruget er forholdsvis fladt, men skræner svagt mod åbne grøfter og vandløb mod vest og syd. Terræforholdene omkring husdyrbruget fremgår af bilag 7.

Det vurderes, at gylle, i tilfælde af overløb, vil løbe langsomt i lavningen mod vest og syd. Gyllen vil her kunne opdæmme med halmballer, som forefindes på husdyrbruget.

Beredskabsplan

På baggrund af risikovurderingen i miljøkonsekvensrapporten og ovenstående risikovurdering stilles der vilkår om, at husdyrbruget skal have udarbejdet en beredskabsplan, og at denne skal indeholde et selvstændigt afsnit om afhjælpende foranstaltninger ved gylleudslip.

Beredskabsplanen giver landmanden en mulighed for at gennemgå bedriften og foretage en risikovurdering af, hvorvidt der skal ændres på indretning og drift således, at risikoen for forurening i forbindelse med uheld minimeres. Der er i forbindelse med ansøgningen indsendt beredskabsplan for husdyrbruget.

For at sikre, at husdyrbrugets beredskabsplan er kendt af alle personer, der arbejder på husdyrbruget, stilles der vilkår om, at planen ophænges hvor den er synlig og tilgængelig. Herudover stilles vilkår om, at beredskabsplanen løbende holdes opdateret, og minimum én gang årligt.

Det er Holstebro Kommunes opfattelse, at en beredskabsplan er til stor hjælp for landmanden samt ansatte, såfremt der skulle ske et uheld, både med hensyn til mindre hændelser som eksempelvis oliespild og store såsom eksempelvis gylleudslip og brand.

Samlet vurdering

Holstebro Kommune vurderer, at der på husdyrbruget er taget de fornødne forholdsregler og gjort overvejelser i forhold til at hindre, at et eventuelt gylleudslip forårsager forurening af vandmiljøet. Det vurderes, at husdyrbruget med de stillede vilkår har foretaget de nødvendige foranstaltninger for at minimere risiko for forurening af miljøet i forbindelse med uheld.

Grænseoverskridende virkninger

Husdyrbruget ligger ca. 200 km fra grænsen til Tyskland, som er nærmeste selvstændige nation. Derfor vurderer Holstebro Kommune, at husdyrbruget ikke vil have grænseoverskridende virkning.

Klima og ressourcer

Ansøgers beskrivelse af husdyrbrugets forbrug af vand og energi, herunder tiltag for at minimere forbruget af ressourcer, og vurdering heraf, fremgår af miljøkonsekvensrapporten. Holstebro Kommune fastsætter vilkår for at sikre fortsat fokus på ressourcebesparelser og bevidsthed herom.

Renere teknologi er samtidig det bærende element i Husdyrloven og i Miljøbeskyttelsesloven. Loven pålægger alle et ansvar, og som landmand kan man selv indføre renere teknologi og påvirke andre til at indføre renere teknologi, bl.a. ved at stille krav, når der købes ind.

Vilkår til miljø- og ressourcestyring stilles på baggrund af et helhedsprincip om at stræbe mod renere teknologi i landbrugsproduktionen, herunder at udskifte miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige stoffer, at gøre arbejdsgange og processer mindre belastende for miljøet, samt at minimere forbruget af energi, næringsstoffer, vand, pesticider osv., således at tab til omgivelserne bliver minimeret under hensyntagen til produktionens lønsomhed.

Vilkårene vedr. miljø- og ressourcestyring stilles for at sikre fokus på muligheder for energibesparelser og for at lønsomme ressourcebesparende teknologier løbende indføres på husdyrbruget.

For at skabe et overblik over ressourceforbruget, stilles der vilkår om, at husdyrbruget minimum en gang årligt skal føre journal/opgørelse over forbrug af el, vand og brændstof, samt andre relevante ressourcer. Desuden skal husdyrbruget arbejde på at nedbringe ressourceforbruget og affaldsmængden samt udledning af forurenende stoffer til omgivelserne.

Der stilles også vilkår om, at husdyrbruget i forbindelse med tilsyn skal redegøre for muligheden for at indføre renere teknologi i form af ændrede råvarer, nyt materiel, ny management eller besparelser på materialer og ressourcer, som kan nedsætte miljøbelastningen.

Husdyrbrugets forventede ressourceforbrug samt husdyrbrugets management og indsatser for at reducere ressourceforbrug fremgår af miljøkonsekvensrapporten.

Ud fra energiguiden ligger energiforbruget pr. årsko mellem 700-900 kWh, dvs. det fremtidige energiforbrug baseret på ca. 400 årskøer er mellem 280.000 – 360.000 kWh. I miljøkonsekvensrapporten er et forventet forbrug på 402.000 kWh efter udvidelsen anslået som worst case scenarie.

Der anvendes følgende besparende teknologi:

- besparende LED belysning i hele produktionen
- genindvinding af varme fra malkekøling (varm vand anvendes til opvarmning af stuehus, vaskevand til malkebotter og drikkevand til dyrene)

For at sikre fokus på muligheder for energibesparelser stilles der vilkår om, at det nye byggeri i forbindelse med projekteringen, skal være gennemgået af en energifaglig konsulent med det formål at sikre, at lønsomme ressourcebesparende teknologier løbende indføres på husdyrbruget.

Der stilles vilkår om, at senest 1 år efter at miljøgodkendelsen er taget i anvendelse skal hele husdyrbruget være gennemgået af en energifaglig konsulent med det formål at sikre, at lønsomme ressourcebesparende teknologier løbende indføres på husdyrbruget. Hele husdyrbruget skal minimum hvert 5. år. have foretaget en energigennemgang, der f.eks. tager udgangspunkt i Dansk Landbrugsrådgivnings energisparkatalog, og som minimum skal indeholde en beskrivelse og vurdering af de aktuelle forhold samt mulighederne for indførelse af energibesparende teknologi vedr. belysning, køleanlæg, varmeanlæg, ventilationsanlæg, maskiner, pumper og kompressorer mm.. Som udgangspunkt skal 5-års lønsomme teknologier indføres. Energigennemgangen skal foretages minimum hvert 5. år.

For at forbedre den generelle miljømæssige drift er BAT bl.a.:

- at husdyrbruget gennemgås med henblik på besparelse på elforbrug og andre energikilder, evt. sammen med husdyrbrugets energiselskab/konsulent,
- at der føres regnskab over forbrug af vand, energi, foder samt kunstgødning,
- at vandingssystemet vedligeholdes, således at vandspild undgås,
- at der anvendes energibesparende belysning,
- at opdage og reparere eventuelle lækager hurtigst muligt,
- at anlæg og maskiner til stadighed renholdes og vedligeholdes, således at de fungerer optimalt.

Samlet vurdering

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at husdyrbruget med de stillede vilkår lever op til BAT på management og ressourceforbrug.

Offentliggørelse og generelle forhold

Klagevejledning

Ansøger, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig individuel interesse i sagens udfald kan klage over afgørelsen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Fristen for at klage over afgørelsen er den 16-11-2020.

Klagen skal sendes digitalt via [klageportalen](#). Du kan logge ind med NemID. Det koster et gebyr at få behandlet klagen. Det er muligt at blive fritaget for at bruge Klageportalen, hvis der foreligger særlige omstændigheder. Fremsend anmodningen til Holstebro Kommune, der sender anmodningen videre til klagenævnet, som træffer afgørelse om fritagelse.

Aktindsigt

Vi gør opmærksom på, at du har ret til aktindsigt i sagen. Du kan få aktindsigt ved at henvende dig til Holstebro Kommune, teknik.miljoe@holstebro.dk.

Søgsmål

Afgørelsen kan prøves ved domstolene. Dette forudsætter, at sagen er indbragt for domstolene senest 6 måneder efter, at afgørelsen er truffet.

Offentliggørelse

Afgørelsen sendes til:

- Mette Bertelsen, Lauhedevej 13, 7830 Vinderup (ansøger).

Orientering om meddelelse af miljøgodkendelse er sendt til:

- Thorsten Pedersen, Landbo Limfjord, tdp@landbo-limfjord.dk (ansøgers rådgiver).
- Alle sagens parter indenfor 431 meter fra husdyrbrugets lugtcentrum (lugtkonsekvensradius).
- Naboer der matrikulært grænser op til husdyrbruget.
- Danmarks Naturfredningsforening, CVR: 60804214, P-nr: 1002121278 - (Interesseorganisation)
- Styrelsen for patientsikkerhed - Tilsyn og Rådgivning Nord, CVR: 37105562, P-nr: 1020864415 - (Myndighed)
- Danmarks Fiskeriforening Producent Organisation, CVR: 45812510, P-nr: 1001874009 - (Interesseorganisation)
- Danmarks Sportsfiskerforbund, E-mail: vestjylland@sportsfiskerforbundet.dk (Interesseorganisation)
- Danmarks Sportsfiskerforbund, CVR: 37099015, P-nr: 1001751945 - (Interesseorganisation)
- FERSKVANDSFISKERIFORENINGEN FOR DANMARK, CVR: 25145615, P-nr: 1004659823 - (Interesseorganisation)
- Nissum Fjord Fritidsfiskerforening V/ Erik Holk (Interesseorganisation)
- Dansk Ornitologisk Forening, CVR: 54752415, P-nr: 1001712827 - (Interesseorganisation)
- Dansk Ornitologisk Forening - Vestjylland, CVR: 29287112, P-nr: 1011976545 - (Interesseorganisation)
- Rådet for Grøn Omstilling, CVR: 15428376, P-nr: 1000921784 - (Interesseorganisation)
- De Kulturhistoriske Museer i Holstebro Kommune, CVR: 34744866, P-nr: 1018099531 - (Myndighed)

I perioden 16-09-2020 til 16-10-2020 har forslag til afgørelse været sendt i offentlig høring. Miljøgodkendelsens udkast er annonceret på Holstebro Kommunes hjemmeside og orienteringsbrev er sendt til nedenstående:

- Thorsten Pedersen, Landbo Limfjord, tdp@landbo-limfjord.dk (ansøgers rådgiver).
- Alle sagens parter indenfor 431 meter fra husdyrbrugets lugtcentrum (lugtkonsekvensradius).
- Naboer der matrikulært grænser op til husdyrbruget.
- Danmarks Naturfredningsforening, CVR: 60804214, P-nr: 1002121278 - (Interesseorganisation)
- Styrelsen for patientsikkerhed - Tilsyn og Rådgivning Nord, CVR: 37105562, P-nr: 1020864415 - (Myndighed)
- Danmarks Fiskeriforening Producent Organisation, CVR: 45812510, P-nr: 1001874009 - (Interesseorganisation)
- Danmarks Sportsfiskerforbund, E-mail: vestjylland@sportsfiskerforbundet.dk (Interesseorganisation)
- Danmarks Sportsfiskerforbund, CVR: 37099015, P-nr: 1001751945 - (Interesseorganisation)
- FERSKVANDSFISKERIFORENINGEN FOR DANMARK, CVR: 25145615, P-nr: 1004659823 - (Interesseorganisation)
- Nissum Fjord Fritidsfiskerforening V/ Erik Holk (Interesseorganisation)
- Dansk Ornitologisk Forening, CVR: 54752415, P-nr: 1001712827 - (Interesseorganisation)

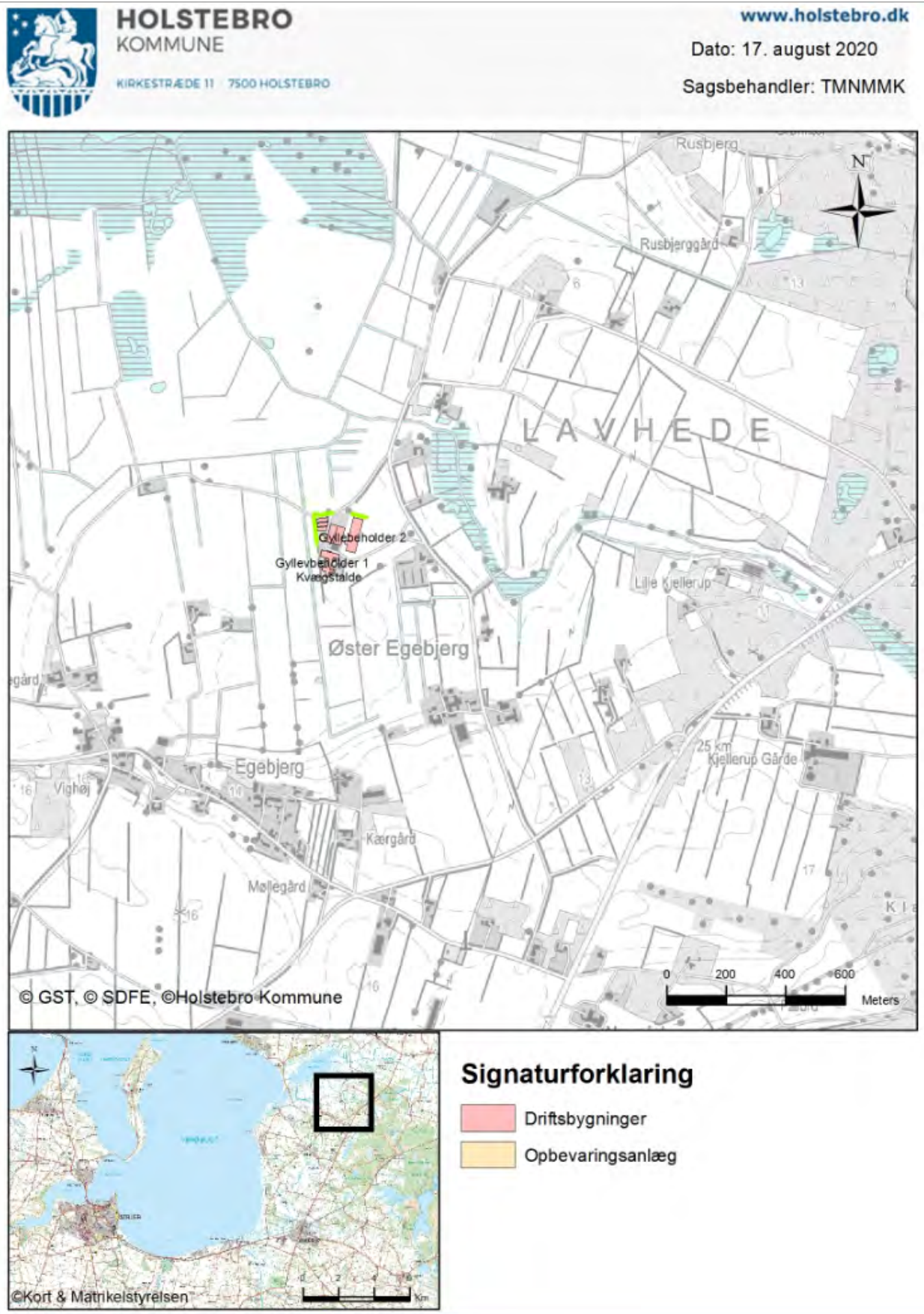
- Dansk Ornitologisk Forening - Vestjylland, CVR: 29287112, P-nr: 1011976545 - (Interesseorganisation)
- Rådet for Grøn Omstilling, CVR: 15428376, P-nr: 1000921784 - (Interesseorganisation)
- De Kulturhistoriske Museer i Holstebro Kommune, CVR: 34744866, P-nr: 1018099531 - (Myndighed)

I 30 dages høringsperioden er der indkommet bemærkninger fra følgende:

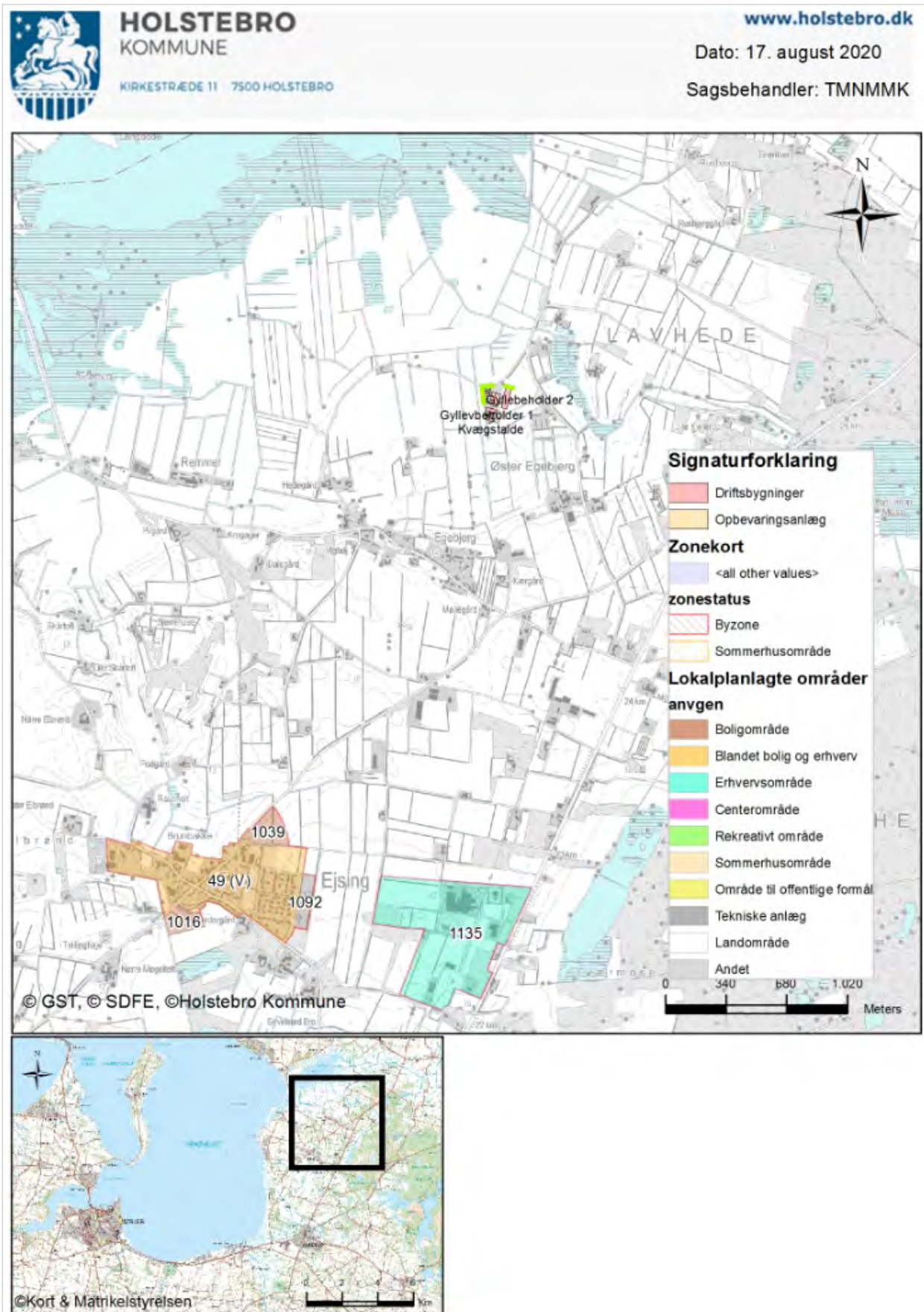
Ingen bemærkninger modtaget.

Inddragelse af offentligheden er sket gennem annoncering af modtagelse af ansøgning i perioden 30-07-2020 til den 13-08-2020.

Ingen bemærkninger modtaget.

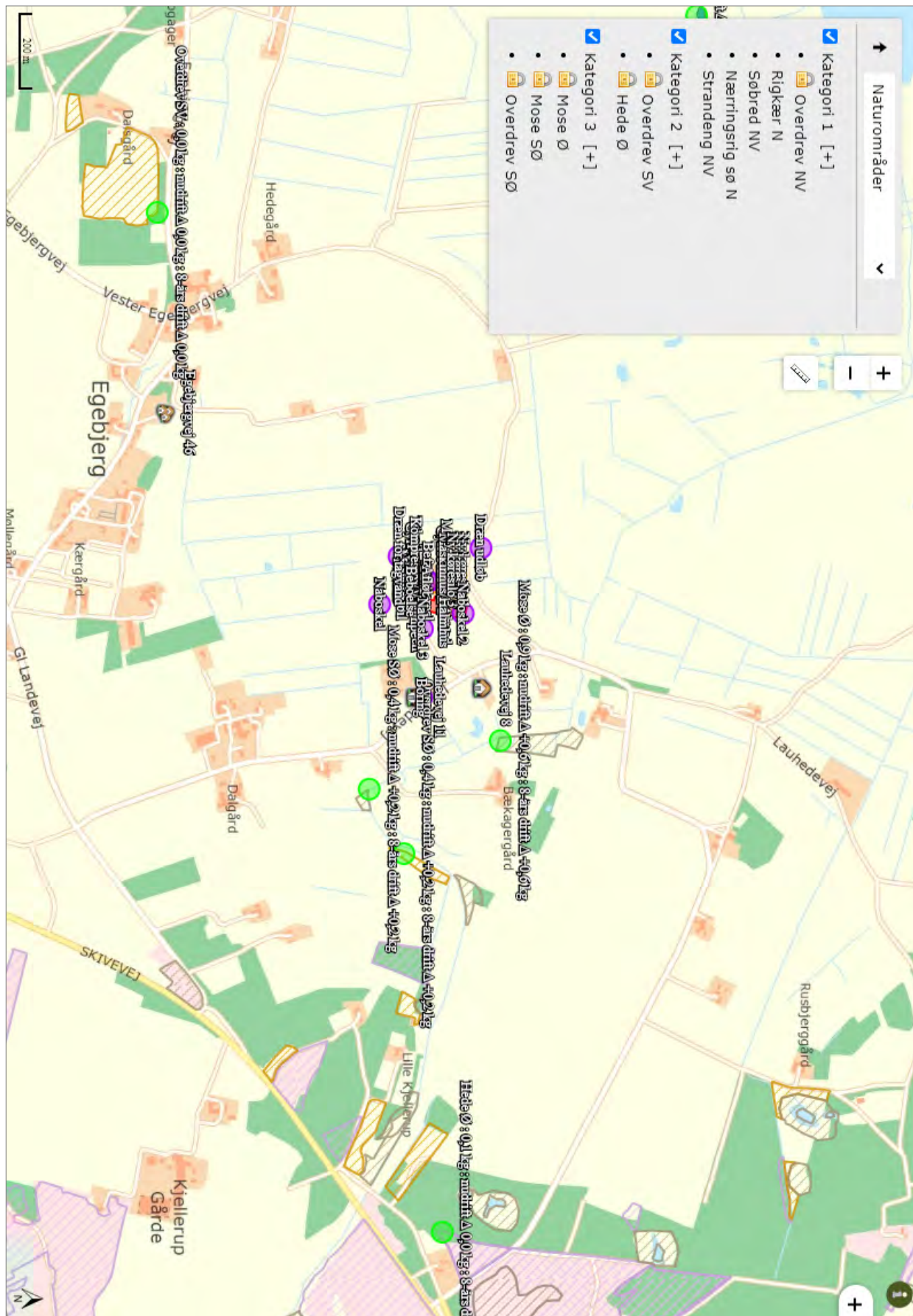

Bilag 2 – Omkringboende og planmæssige forhold

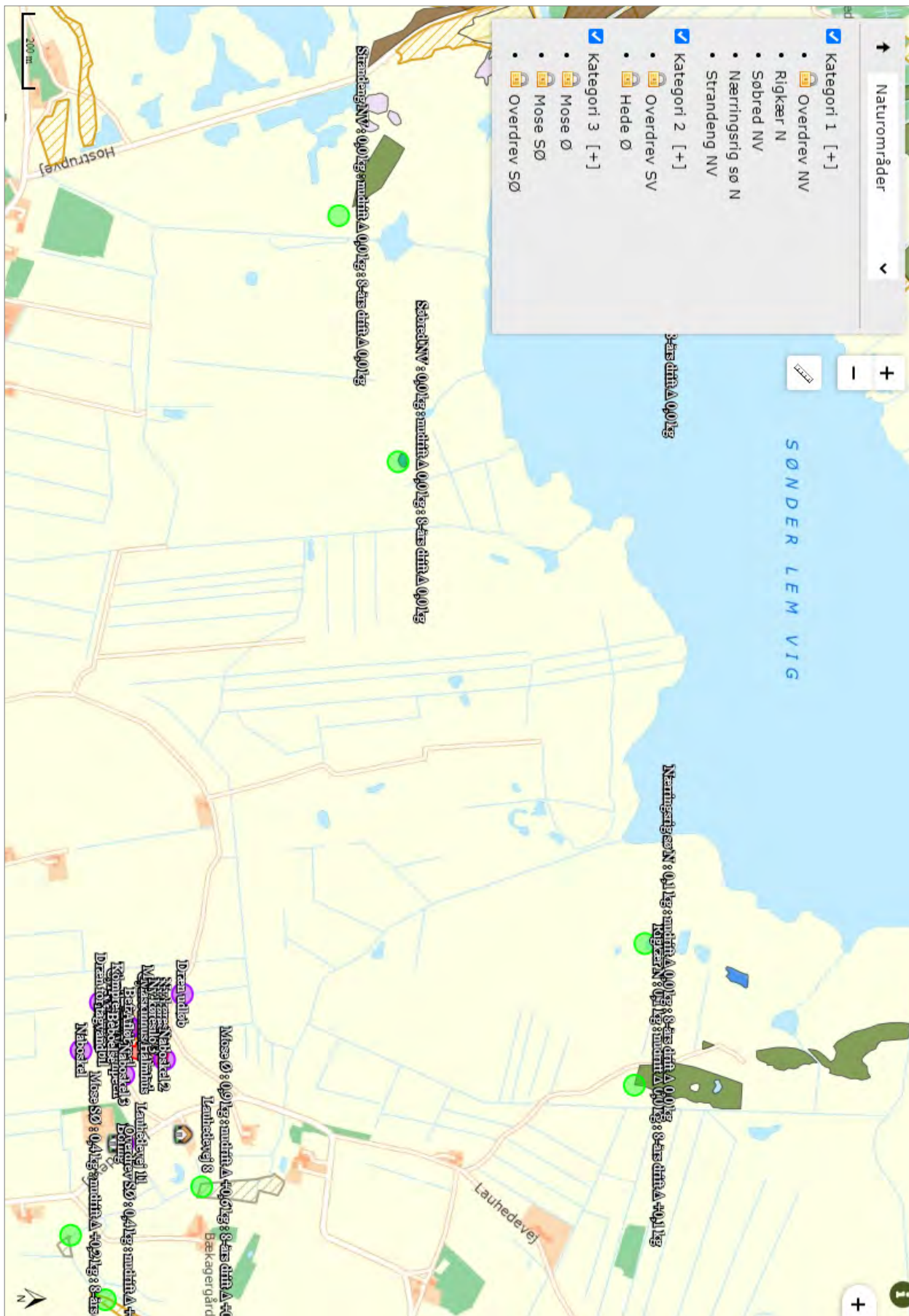

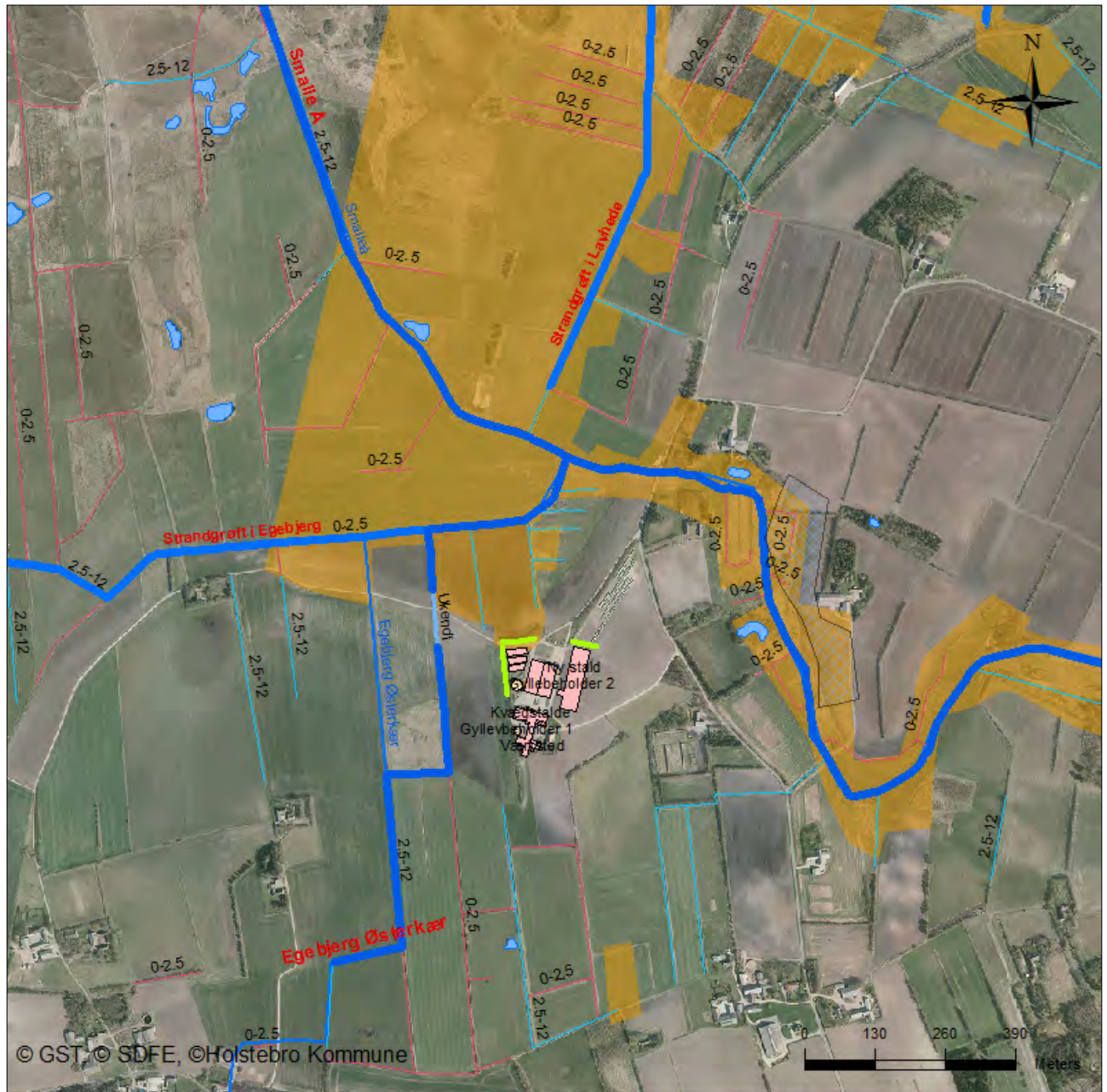
Bilag 3A – Naturområder omkring anlæg (kategori 2 og 3)

Bilag 3B – Naturområder omkring anlæg (kategori 1)

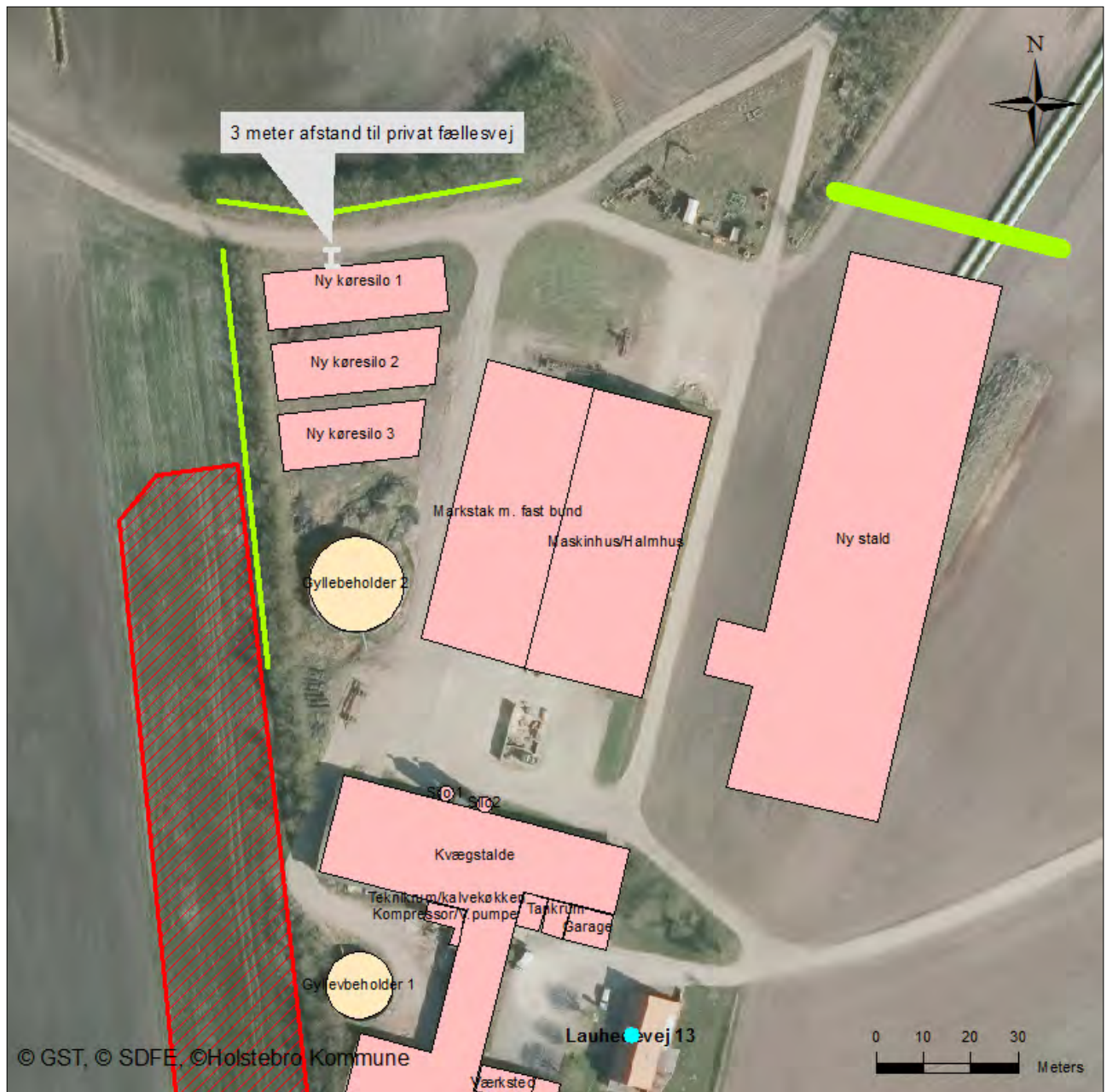
Bilag 4 – Lavbundsarealer omkring husdyrbruget

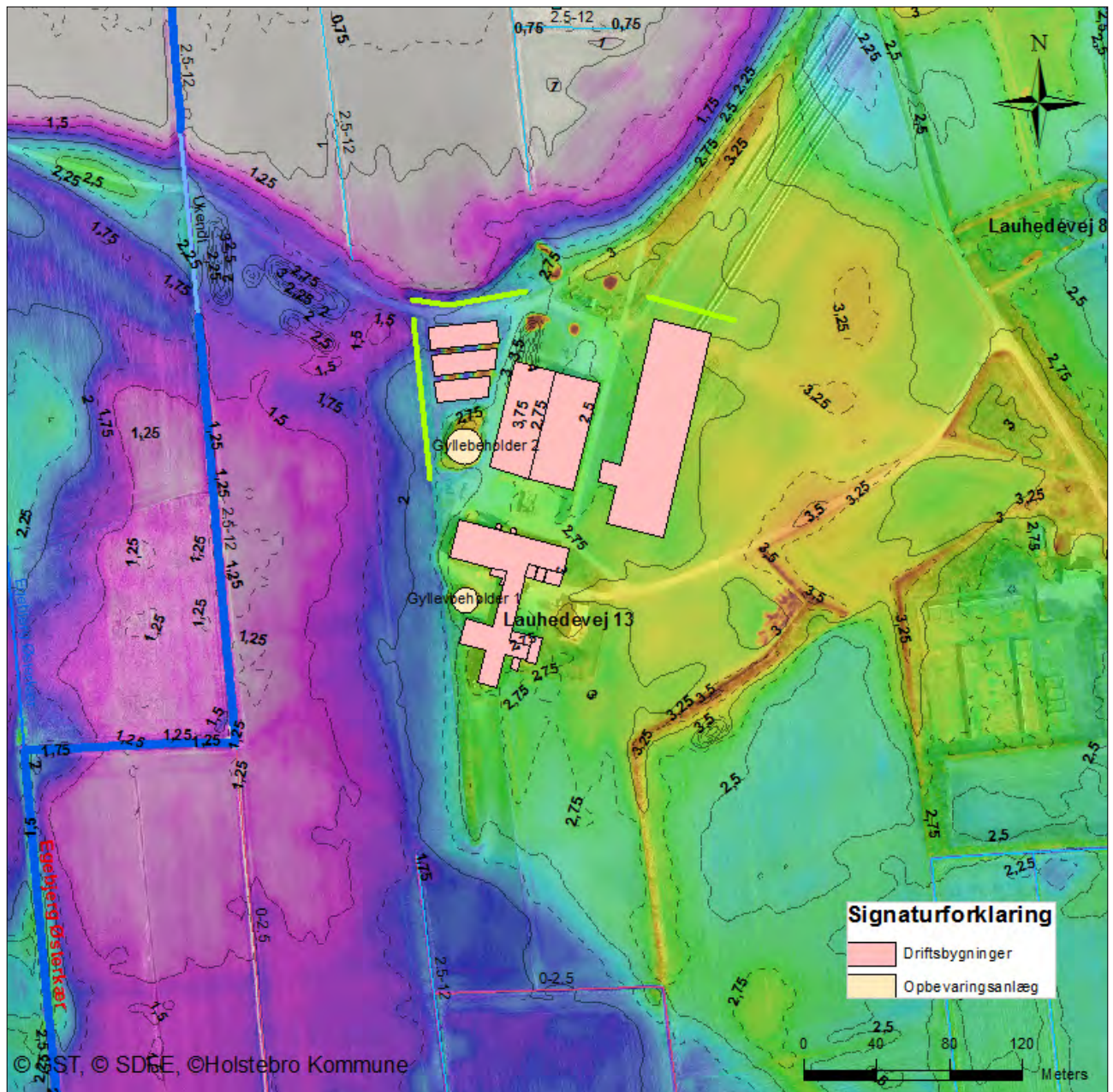
Bilag 5 – Beplantning omkring husdyrbruget

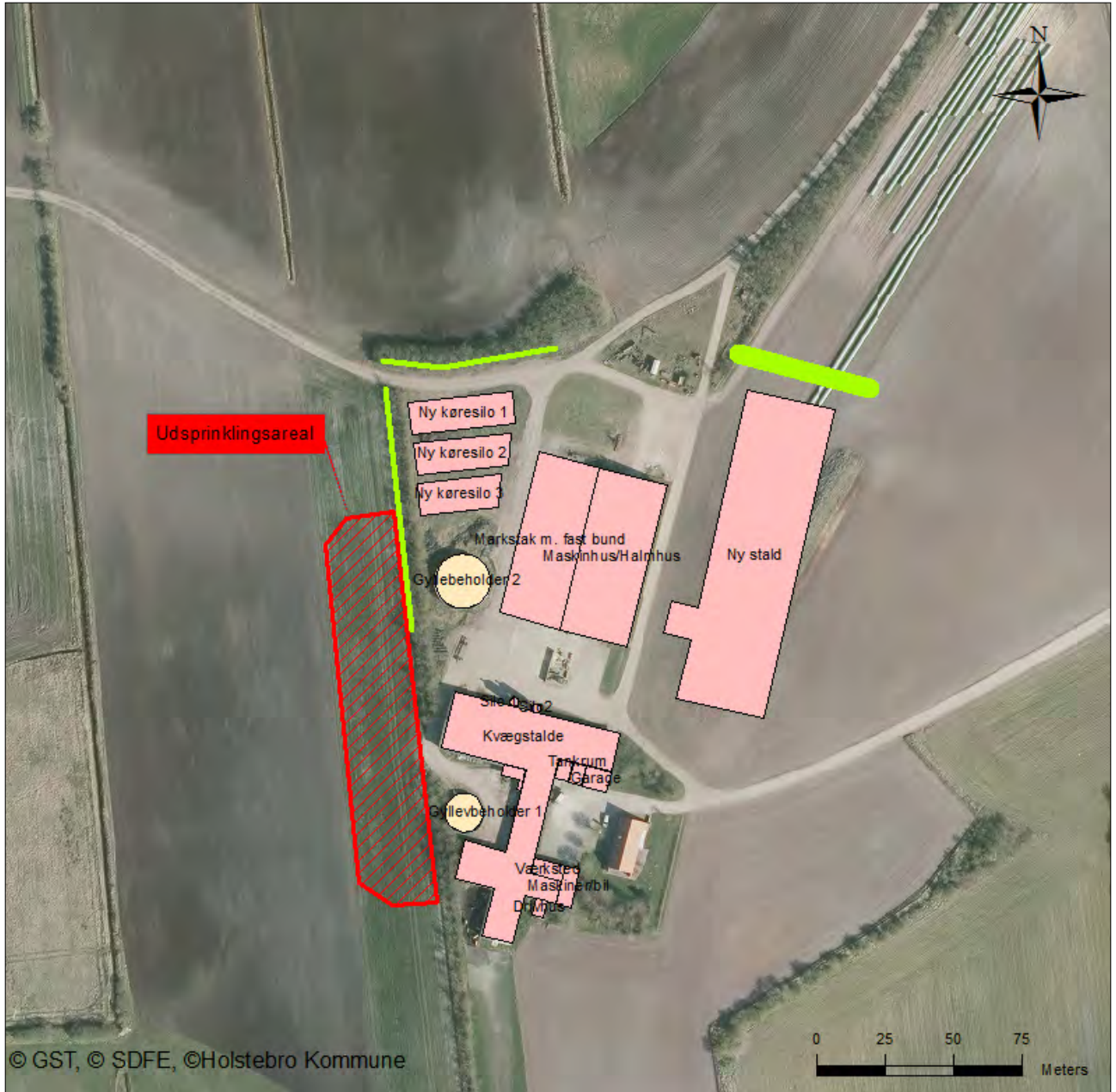
Bilag 6 – Afstand til privat fællesvej

Bilag 7 – Terrænforholdene omkring husdyrbruget

Bilag 8 – Udsprinklingsareal

Bilag 9 – Driftsjournal

ENSILAGE I MARKSTAKKE	
1. Find markkort og tegn markstakkenes placering ind.	
2. Skriv dato ud for den indtegnede markstak.	
3. Kontroller at der ikke har ligget markstakke på samme placering inden for de sidste 5 år.	
4. Noter ny dato på kortet, når stakken er brugt og fjernet fra marken (maksimalt 24 mdr.).	
5. Husk at kontrollere at afstandskrav er overholdt for hver enkelt ensilagestak:	
Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter
Naboskel	30 meter
Enkelt vandindvindingsanlæg	25 meter
Vandløb (herunder dræn) og søer, offentlig vej og privat fællesvej	15 meter
Nabobeboelse	100 meter

Ressourceforbrug	År:	År:	År:
El [kWh]			
Vand [m ³]			
Brændstof			

UHELD				
Beskrivelse af hændelse	Fra dato	Til dato	Alarmcentral alarmeret	Anmeldelse til Natur og Miljø

Miljøkonsekvensrapport

I forbindelse med ansøgningen er der indsendt en miljøkonsekvensrapport, hvor ansøger har redegjort for miljøkonsekvenserne ved udvidelsen. Miljøkonsekvensrapporten danner sammen med oplysningerne i ansøgningen 219140 baggrund for afgørelsen. I de tilfælde, hvor Holstebro Kommune har supplerende til miljøvurderingen, eller hvor kommunens miljøvurdering er en anden end ansøgers vurdering vil dette fremgå af afsnittet 'Begrundelse for de fastsatte vilkår'.

MILJØKONSEKVENSRAPPORT

---

i forbindelse med ansøgning om §16a miljøgodkendelse

Af husdyrbruget beliggende:

**Lauvang
Lauhedevej 13
7830 Vinderup**

Dato: 02-09-2020

Landbo Limfjord

Indholdsfortegnelse

1	Basisoplysninger	4
2	Ikke-teknisk resumé (D2, C1 og C3 for IE-brug)	5
3	Indretning og drift (B1, B5 og D1a)	8
3.1.	Stalde og produktionsareal	8
3.2.	Gylleopbevaring- og håndtering.....	9
4	Anlæg og bygninger	9
4.1.	Sammenhæng med andre husdyrbrug	9
4.2.	Bygningsmæssige ændringer og landskabelige hensyn.....	10
5	Ammoniakemission (B4, B5, B9, C2 og D1b)	14
5.1.	Ammoniakemission og BAT	14
5.2.	Bilag IV arter	15
5.3.	Ammoniakdeposition til naturområder	15
6	Lugtemissioner (B4, B6, D1b, D1c)	18
6.1.	Lugtbidrag til naboer og omkringboende	18
7	Øvrige påvirkninger fra husdyrbruget	19
7.1.	Støj.....	19
7.2.	Lys	19
7.3.	Skadedyr	20
7.4.	Rystelser	20
7.5.	Støv.....	20
7.6.	Transport.....	20
7.7.	Grænseoverskridende virkninger (B10)	21
8	Følgenvirkninger, herunder ressourcer og affald	21
8.1.	Spildevand	21
8.2.	Affald, reststoffer, kemikalier og pesticider	21
8.3.	Olie og brændstof	22
8.4.	Vand- og energiforbrug	22
8.5.	Foder.....	22
9	Projektets direkte og indirekte virkninger for miljø, natur og mennesker (D) og hvad der er gjort for at mindske virkningerne (D1c)	23
9.1.	Beliggenhed og bygningsændringer i forhold til landskab og Bilag IV arter (D1c).....	23
9.2.	Begrænsning af ammoniakemission (D1c)	24
9.3.	Afsætning af ammoniak til nærliggende natur (B5, D1c)	25
9.4.	Lugtgener for omkringboende (D1c)	25
9.5.	Støjgener (D1c).....	26

9.6. Støvgener (D1c).....	26
9.7. Lyspåvirkninger (D1c).....	26
9.8. Skadedyr (D1c).....	26
9.9. Transporter (D1c).....	26
9.10. Energi (D1c).....	27
9.11. Vandforbrug og påvirkning af vandressourcen (D1c)	27
9.12. Påvirkning af jordarealer og jordbund (D1c)	27
9.13. Andet om befolkningen og menneskers sundhed (D1c)	27
9.14. Alternative løsninger (D1d)	27
9.15. Oplysninger om konsulenten (A4).....	28
10 Bilag	29

1 Basisoplysninger

Titel	Miljøkonsekvensrapport i forbindelse med miljøgodkendelse af husdyrbruget Lauhedevej 13, 7830 Vinderup efter husdyrbruglovens § 16a.
Dato for ikrafttrædelse:	
CVR-nr.:	12918305
Ejendomsnummer:	6610186582
Ejer:	Mette & Søren Bertelsen Lauhedevej 13, 7830 Vinderup Thy
Andre ejendomme ejet af ansøger:	Hedegårdsvej 12, 7830 Vinderup Skivevej 87, 7830 Vinderup Egebjergvej 48, 7830 Vinderup
Konsulent:	Thorsten Pedersen Resenvej 85 7800 Skive Tlf.nr.: 9615 3009 E-mail: tdp@landbo-limfjord.dk
Tilsynsmyndighed:	Holstebro Kommune
Ansøgningsskema:	Trin 1: 214593 (eksisterende staldanlæg) Trin 2: 218521 Scenarieberegning (nyt staldanlæg)

2 Ikke-teknisk resumé (D2, C1 og C3 for IE-brug)

Denne miljøkonsekvensrapport beskriver de miljømæssige konsekvenser ved det ansøgte projekt på Lauhedevvej 13, 7830 Vinderup.

Rapporten indeholder en beskrivelse og vurdering af den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet, som det ansøgte vurderes at medføre. Rapporten danner grundlaget for kommunens afgørelse om miljøgodkendelse for ejendommen.

Hvad søges der om?

Trin 1.

Der søges om miljøgodkendelse af eksisterende stalde til malkekøer og opdræt med et produktionsareal på i alt 1.537 m², 3 nye ensilageanlæg på 1.239m² i alt.

Ydermere søges der om tilladelse en køresilo med afløb mellem det nye ensilageanlæg og maskinhus på 2.295 m².

Fra det samlede areal til foderopbevaring på 3.534 m² søges der dispensation til udsprinkling på tilsvarende areal mark vest for anlægget.

I forbindelse med udsprinklingsanlægget søges der om nedgravning af en tank (minimum 114m³) til ensilage- og overfladevand fra anlægget.

Dimensioneringsberegning kan ses i Bilag 5: Kapacitetsberegning udsprinkling.

Trin 2.

Der søges om tilladelse til at opføre 3.915m² ny stald med et produktionsareal på 2.676 m². Samtidig ønskes 946 m² af det gamle produktionsareal benyttet til kvier, så det samlede produktionsareal vil fremover være 3.622 m².

Sammen med den nye stald skal der placeres 2 nye gyllebeholdere i umiddelbart nærhed af udbringningsarealerne. Den samlede kapacitet af de 2 tanke skal kunne rumme minimum 6.418 m³ gylle.

Gyllebeholderne vil blive søgt som en anmeldelse umiddelbart inden igangsætning af trin 2 og er reelt set ikke en del af denne ansøgning.

Gyllebeholderens placering er beskrevet i bilag 7.

Vil dette ikke kunne lade sig gøre, så vil dette blive løst med en lejeaftale af gyllekapacitet på minimum 6.418 m³.

Fleksibilitet i den ansøgte produktion

For i fremtiden at kunne ændre i produktionen og staldindretning uden fornyet godkendelse, er ansøgningen udformet, så staldene senere kan ændres indvendig til alle former for kvæg. Beregningerne er lavet, så der tages højde for de værst tænkelige emissioner af ammoniak og lugt ved evt. ændringer af staldene.

Konsekvenser for omkringboende, natur og miljø

Det er i miljøkonsekvensrapporten vurderet, hvilke konsekvenser det ansøgte vil have for omkringboende og for naturen og miljøet i området.

Lugt

Trin 1

I trin 1 er der tale om godkendelse af eksisterende stalde, og lugten vil derfor ikke ændres. Alle lovens krav er overholdt.

Trin 2

Udvidelsen medfører, at der sker en forøgelse af lugten. Beregningerne viser dog, at alle lovens krav til den maksimale lugtpåvirkning hos naboer, i samlet bebyggelse og i byer er overholdt.

Landskab

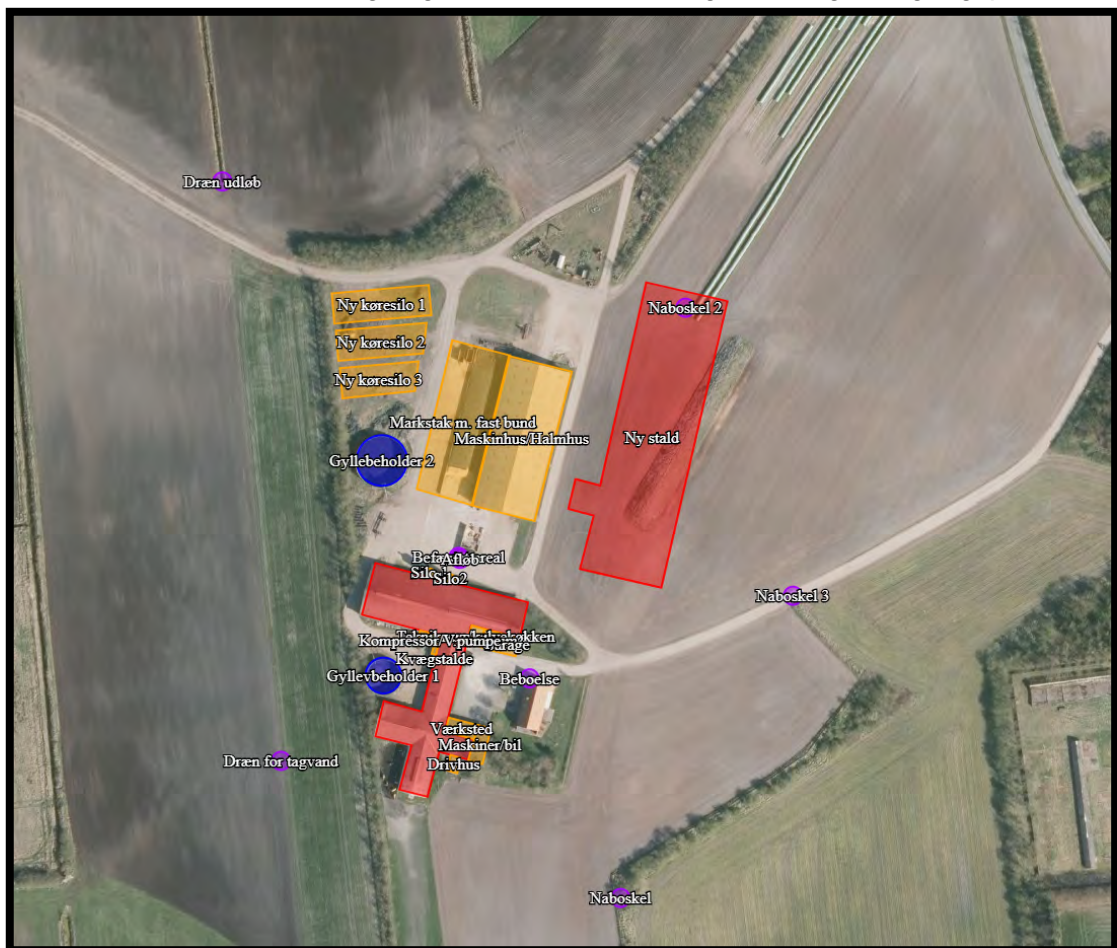
Trin 1

Det ansøgte vil ikke få nogen væsentlig indvirkning på landskabet i området, fordi det nye produktionsareal søges i eksisterende bygninger

Trin 2

Det ansøgte vil ændre landskabet i området, fordi det nye produktionsareal søges delvist i nye bygninger. Den nye stald vil dog blive bygget som sammenhæng til den eksisterende bygningsmasse og vil være mest synligt fra nordøst ud mod Lauhedevej hvor det er sparsomt med bebyggelse og hvor læhegn spærre indsynet. Materialevalg vil blive truffet ud fra bedst tekniske og mest økonomisk rentable materialer. Farvevalg og udseende vil være i stil den eksisterende bygningsmasse for at stalden falder så naturligt ind i bygningsmassen synsmæssigt.

Kiphøjde på stald bliver ca. 10,85m. Taghældning ca. 25° og ben-højde ca. 3,0m. Der skal tages højde for at dette er en grovskitseret model og derfor ikke er 100% målfast. Det eneste der ligger helt fast, er størrelsen på produktionsareal og placeringen af stalden, da dette er det beregninger for BAT, naboer og natur tager udgangspunkt i.

Figur 1 Beplantningen omkring den nye stald (trin 2) gør at den ikke vil syne voldsom, specielt når den samtidig ligger sammen med eksisterende bygningsmasse på Lauhedevej 13.

Påvirkning af natur

Beregningerne viser, at hverken natur beskyttet efter danske nationale regler eller efter EU-regler, vil modtage mere ammoniak end de grænser, der er sat herfor i lovgivningen. Dette gælder både for trin 1 og trin 2.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

For husdyrbrug er der krav om altid at anvende den bedst tilgængelige teknik. I forhold til at begrænse ammoniakfordampningen er dette i lovgivningen omsat til et bestemt krav til mængden af ammoniak der må komme fra husdyrbruget. I det ansøgte projekt er kravet overholdt ved de valgte staldtyper.

3 Indretning og drift (B1, B5 og D1a)

3.1. Stalde og produktionsareal

Beskrivelse af stalde og produktionsareal

Driftsbygningerne på Lauhedevej 13 består af eksisterende staldanlæg til malkekøer og opdræt med et samlet produktionsareal på ca. 1.537 m². Dertil kommer 2 gyllebeholdere og en køresilo.

I forbindelse med ansøgning om miljøgodkendelsen er der lavet en konkret opmåling af det staldareal, hvor dyrene opholder sig og kan afsætte gødning (produktionsarealet).

Trin 1

Det opmålte areal er anvendt i både 8-årsdrift, nudrift og ansøgt drift.

Godkendelsen er søgt som en fuld flex-godkendelse, hvor alle stalde er ansøgt med fleksibilitet i forhold til valget af dyretype. Dette er gjort, så ansøger kan få mest mulig fleksibilitet i sin produktion og om nødvendigt tilpasse den i takt med fremtidig markedsudvikling.

Trin 2

Godkendelsen af det nye produktionsarealer søgt som en fuld flex-godkendelse, hvor alle stalde er ansøgt med fleksibilitet i forhold til valget af dyretype. Dette er gjort, så ansøger kan få mest mulig fleksibilitet i sin produktion og om nødvendigt tilpasse den i takt med fremtidig markedsudvikling.

Detaljeret oversigt over stalde og gulvtyper kan ses i situationsplanen i bilag 1 samt i nedenstående skema:

Detaljeret oversigt over stalde og gulvtyper kan ses i situationsplanen i bilag 1 samt i nedenstående skemaer over nudrift samt ansøgt drift i trin 1 og trin 2:

Staldnavn	Produktion	Flex	Produktionsareal (m ²)
Nudrift			
Kvægstalde	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	ja	10
	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	ja	7
	Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	ja	946
	Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajle afløb	ja	110
	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	ja	61
	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	ja	61
	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	ja	61
	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	ja	109
Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	ja	172	
Trin 1 SUM			1.537

Staldnavn	Produktion	Flex	Produktionsareal (m ²)
Trin 2	Produktion nedlægges i eksisterende og flyttes til ny stald		
Kvægstald	Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal).		946
Ny stald	Alle kvæg; Fastdrænet gulv med skraber og ajle afløb	Ja	2284
	Alle kvæg; Dybstrøelse	-/-	211

	Alle kvæg; Dybstrøelse	-//-	32
	Alle kvæg; Fastdrænet gulv med skraber og ajlefløb	-//-	70
	Alle kvæg; Dybstrøelse	-//-	31
	Alle kvæg; Dybstrøelse	-//-	48
Trin 2 SUM			3.622

3.2. Gylleopbevaring- og håndtering.

Beskrivelse af gyllehåndtering og opbevaring

Flydende husdyrgødning opbevares i både trin 1 og 2 i ejendommens to gyllebeholdere på 1.500 og 600 m³ samt i gyllekanaler og fortank eksisterende staldanlæg. Derudover findes der gyllebeholdere på 2 andre adresser, som anvendes til det afgasset gylle der kommer fra biogasanlægget Måbjerg.

Geddalvej 50 har 2 beholdere på henholdsvis 1.000 m³ og 1030 m³.

Vinderupvej 30 har en beholder på 960 m³

Oversigt kan ses i skema herunder:

Opbevaringskapacitet:	Rumfang	
GBH Lauhedevej 13	1.500	m3
GBH Lauhedevej 12	600	m3
GBH Geddalvej 50	1.000	m3
GBH Geddalvej 50	1.030	m3
Vinderupvej 30	600	m3
Opbevaringskapacitet i alt	4.730	m3

I trin 2 vil der ydermere skulle findes kapacitet til 6.418m³ gylle. Derfor søges der om 2 nye gyllebeholdere hvor forslag til placering beskrives i bilag 7.

Eksakte mål og placeringer vil først blive taget stilling til når trin 2 skal iværksættes og gyllebeholderne vil her blive ansøgt via anmeldelse og er derfor som sådan ikke en del af denne ansøg. De er blot beskrevet for at anskueliggøre at ansøger har taget disse med i betragtning ved udførsel af trin 2.

Håndtering af husdyrgødning på ejendommen sker i overensstemmelse med lovens krav. Beholdernes bund og vægge er tætte og beskyttede mod tæring. Derudover tømmes de som hovedregel 1 gang årligt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse.

Beholderne på ejendommen er placeret som vist på kortet i bilag 1. Beregning af den samlede opbevaringskapacitet kan ses i bilag 3.

4 Anlæg og bygninger

4.1. Sammenhæng med andre husdyrbrug

Mette og Søren Bertelsen ejer 3 andre landbrugsejendomme; hhv.

Skivevej, 7830 Vinderup

Lauhedevej 12 7830 Vinderup

Egebjergvej 48 7830 Vinderup (bygningssløs)

Der er inden produktionsmæssig eller forureningsmæssig sammenhænge mellem Lauhedevej 13 og disse ejendomme.

Derudover findes der gyllebeholdere på 2 andre adresser, som anvendes til det afgasset gylle der kommer fra biogasanlægget Måbjerg.

Geddalvej 50 har 2 beholdere på henholdsvis 1.000 m³ og 1030 m³.
Vinderupvej 30 har en beholder på 960 m³. Der er ingen direkte forurenings- eller produktionsmæssig sammenhæng mellem de to ejendomme og Lauhedevvej 13

4.2. Bygningsmæssige ændringer og landskabelige hensyn

Beskrivelse af ændringer

I trin 1 ønskes der at opføre et ensilageanlæg a' 3 køresiloer på henholdsvis 461, 418 og 360m². I alt 1.239m².

Derudover ønskes der et befæstet areal mellem eksisterende ensilagesilo og ensilageanlægget på sammenlagt 1.545m².

Vandet/saften fra ensilageanlæg og eksisterende ensilagesilo opsamles i en fortank og ønskes udsprinklet på mark vest for ensilageanlægget.

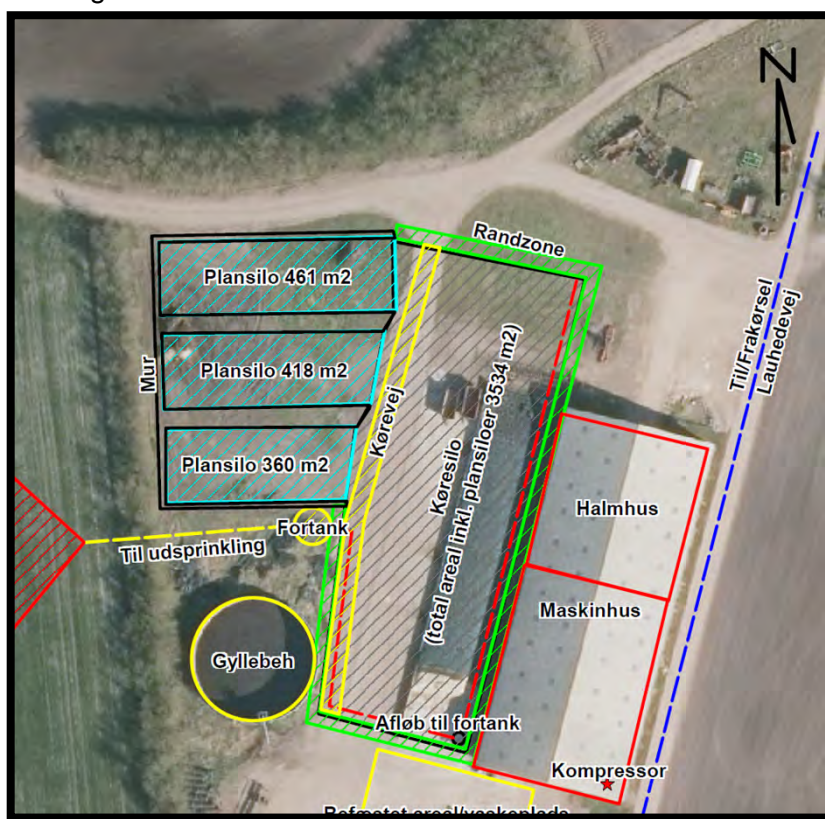
Etablering, udvidelse og ændring af anlæg, der medfører forøget forurening eller forøgede gener for omgivelserne skal overholde afstandskravene i husdyrgodkendelseslovens §§ 6 og 8. I nedenstående skema er anført afstandskravene samt den faktiske afstand til området fra bygningsmassen, herunder gyllebeholder og plansiloanlæg:

Husdyrgodkendelseslovens § 6		
Nærmeste	Afstand	Afstandskrav

Nabobeboelse	> 50 meter	50 meter
Byzone eller sommerhusområde	> 50 meter	50 meter
Bolig, blandet bolig og erhverv mv.	> 50 meter	50 meter
Husdyrgodkendelseslovens § 8		
	Afstand	Afstandskrav
Enkelt vandindvindingsanlæg	> 25 meter	25 meter
Fælles vandindvindingsanlæg	> 50 meter	50 meter
Vandløb (herunder dræn) eller søer	> 15 meter	15 meter
Offentlig/privat fællesvej	> 15 meter	15 meter
Levnedsmiddelvirksomhed	> 25 meter	25 meter
Beboelse på samme ejendom	16,8 meter	15 meter
Naboskel (nyt køresiloanlæg)	3 meter	30 meter

Ansøgning om dispensation for afstandskrav til ny køresiloanlæg

I forbindelse med ansøgning af ny miljøgodkendelse, søges der om etablering af ny køresiloanlæg. Dette anlæg har en optimal placering, hvis det placeres i forbindelse med eksisterende anlæg, da der er fælles opsamling og udsprinkling af ensilagesaft. At adskille de 2 anlæg er fordyrende, da det kræver ekstra rørføring og evt. ekstra pumpe. Kort over placering:

Arbejde under ensilering og i hverdagen

I ensileringsperioden køres der ofte med 2 gummigede/traktorer på pladsen, derudover køres der grovfoder fra med 4 – 6 traktor og vogne på op imod 70m³. Da kapacitet ofte skal gå hånd i hånd med kvalitet af arbejde i grovfoderstakken, skal foderet komprimeres bedst muligt for at sikre den bedste fermenteringsproces i stakken. Dette kræver en god

intern logistik og størrelsen på maskinerne hos den gennemsnitlige maskinstation taget i betragtning, så kræver det plads for at opretholde en effektiv indsats og samtidig opnå en tilfredsstillende kvalitet i foderet. Plus sikkerheden for de som arbejder i området højnes, når der er plads til at placere køretøjerne korrekt ift. udsyn fra de enkelte maskiner.

Afskærmning og placering

Anlægges placering er optimal ift. eksisterende beplantning og dermed afskærmet indsyn pga. beplantning og bygninger. Beplantningen og bygningerne mindsker også den støjgene som opstår under arbejdet med ensilering, og ved daglig foderblanding. Mod syd begrænser gylletanken anlæggets placering, da det skal være muligt af køre og færdes rundt om gylletanken med stort maskineri såsom traktor og gyllevogn og derudover skal en evt. lækage kunne stoppes hurtigst muligt, hvilket også kræver arbejdsplads mellem gylletank og køresiloanlæg.

Færdsel på Lauhedevvej

Der er kun 1 ejendom udover Lauhedevvej som har vejret og da Mette og Søren Bertelsen selv har stået for vedligeholdelse af vejen siden midten af 1990'erne og der i forvejen er minimal færdsel grundet vejens placering, så vil en dispensation af afstandskravet generere et minimum af gene.

Det vurderes derfor at ansøgte placering af anlæg er nødvendigt for at opretholde en tidssvarende produktion, hvor anlægget ikke er unødigt dyrt, skaber mindst mulig færdsels- og støjgene både under dage hvor der ensileres og i det daglige arbejde ved blanding af foder. Placeringen vurderes ikke at skabe unødig gene for omkringboende.

Trin 2

Der søges om at bygge en ny stald til køer + kalve + udnyttelse af 946 m² af den det eksisterende produktionsareal.

Den nye stald laves med fast drænet gulv med skraber og ajlefløb i sengestaldsafsnittene.

Drægtigheds- syge og kalvebokse er alle dybstrøelse.

Materialer: stalden bygges så den ikke skiller sig ud i farvevalg fra den eksisterende bygningsmasse.

Placering af den nye stald kan ses på nedenstående luffotos:

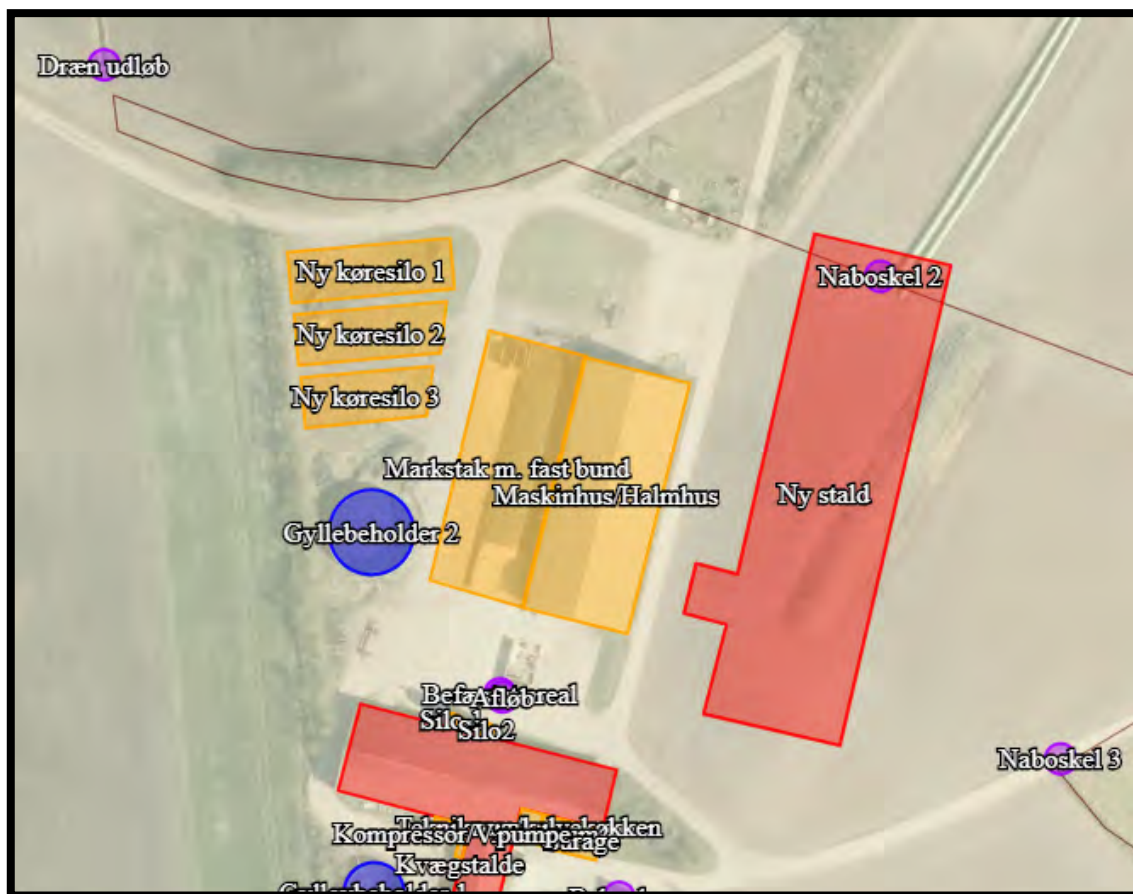

Etablering, udvidelse og ændring af anlæg, der medfører forøget forurening eller forøgede gener for omgivelserne skal overholde afstandskravene i husdyrgodkendelseslovens §§ 6 og 8. I nedenstående skema er anført afstandskravene samt den faktiske afstand til området fra bygningsmassen, herunder gyllebeholder og plansiloanlæg:

Husdyrgodkendelseslovens § 6		
Nærmeste	Afstand	Afstandskrav
Nabobeboelse	> 50 meter	50 meter
Byzone eller sommerhusområde	> 50 meter	50 meter
Bolig, blandet bolig og erhverv mv.	> 50 meter	50 meter
Husdyrgodkendelseslovens § 8		
	Afstand	Afstandskrav
Enkelt vandindvindingsanlæg	> 25 meter	25 meter
Fælles vandindvindingsanlæg	> 50 meter	50 meter
Vandløb (herunder dræn) eller søer	> 15 meter	15 meter
Offentlig/privat fællesvej	> 15 meter	15 meter
Levnedsmiddelvirksomhed	> 25 meter	25 meter
Beboelse på samme ejendom	> 15 meter	15 meter
Naboskel	Krydser eksisterende matrikelskel	30 meter

For få godkendt trin 2 ift. afstande, kræves en matrikelsammenlægning. I den forbindelse tages der kontakt til landmåler for at få gennemført en sammatrikulering mellem matrikel 11c - Egebjerg By, Ejning og matrikel 34f - Egebjerg By, Ejning. Begge matrikler er ejet af Mette og Søren Bertelsen.

Se nedenstående kort:

Figur 2 Sammatrikulering af matrikel 11c og 34f er nødvendigt for at få gennemført trin 2

5 Ammoniakemission (B4, B5, B9, C2 og D1b)

5.1. Ammoniakemission og BAT

Trin 1

Ammoniakemissionen fra husdyrbruget målt i kg NH₃-N for hhv. ansøgt drift, nudrift og 8-års drift kan ses i nedenstående skema:

4.1 Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager)			
Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	1599,3	187,9	1787,2
Nudrift	1599,3	187,9	1787,2
8 års-drift	1599,3	187,9	1787,2

Den samlede ammoniakemissionen fra husdyrbruget er ca. 1787,2 kg NH₃-N. BAT-niveauet for Lauhedevej 13 er i første omgang beregnet til 1.599 kg NH₃-N/år. Med en emission på 1.599 kg NH₃-N/år overholdes BAT-kravet.

Samlet BAT beregning ? ⓘ			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	1599	188	1787
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	1599	188	1787
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Trin 2

Ammoniakemissionen fra husdyrbruget stiger fra ca. 1787,2 kg NH₃-N i nudrift til 3650,8 kg NH₃-N ansøgt drift. Det skyldes nedlæggelse af noget af det gamle produktionsareal og ibrugtagning af den nye stald.

4.1 Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager)			
Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	3462,9	187,9	3650,8
Nudrift	1599,3	187,9	1787,2
8 års-drift	1599,3	187,9	1787,2

BAT-niveauet for ændringerne på Lauhedevej 13 er beregnet til 3.463 kg NH₃-N/år for det nye anlæg. Med en emission på 3.463 kg NH₃-N/år overholdes BAT-kravet.

Samlet BAT beregning ? ⓘ			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	3463	188	3651
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	3463	188	3651
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

5.2. Bilag IV arter

Der er overvåget bilag IV arter i området 2,6km vest og 3,6km øst for ejendommen. Helt konkret er der konstateret strandtudse vest for ejendommen. I perioden sommeren 2006 (rapport <http://naturereport.miljoportal.dk/312222>) og øst for ejendommen er der konstateret birkemus i perioden fra 2009-2014 (Rapport <http://naturereport.miljoportal.dk/681777>).

5.3. Ammoniakdeposition til naturområder

Tabet af ammoniak fra landbrugsvirksomheder vil afsættes i de omkringliggende naturområder, og kan medføre ændringer af kvælstofsårbare naturtyper og resultere i faldende artsrigdom og stigende dominans af mere almindelige plantearter.

For at sikre de kvælstoffølsomme naturtyper, er der i husdyrlovgivningen stillet krav til den maksimalt tilladte ammoniakdeposition i forbindelse med udvidelse eller ændringer af husdyrbrug.

IT-ansøgningssystemet beregner automatisk depositionen af ammoniak i de naturområder, der udpeges i ansøgningen. Beregningerne er foretaget med udgangspunkt i følgende naturområder:

Husdyrbrugets påvirkning af naturområderne kan ses i skemaet herunder og er i øvrigt beskrevet og vurderet nærmere i miljøkonsekvensrapportens afsnit 9.3.

Trin 1

Oversigt af naturpunkter ? ⓘ							
Navn:	Kategori:	Ørætter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift:	Nudrift:	
Overdrev SØ	Kategori 3	Ansøger	2	Bn	0,0	0,0	0,1
Mose SØ	Kategori 3	Ansøger	2	Bn	0,0	0,0	0,2
Mose Ø	Kategori 3	Ansøger	2	Bn	0,0	0,0	0,2
Hede Ø	Kategori 2	Ansøger	2	Bn	0,0	0,0	0,0
Overdrev SV	Kategori 2	Ansøger	2	Bn	0,0	0,0	0,0
Overdrev NV	Kategori 1	Ansøger	2	Bn	0,0	0,0	0,0

Trin 2

Øversigt af naturpunkter ? ⓘ

Navn:	Kategori:	Oprettet:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift:	Nudrift:	
Overdrev SØ	Kategori 3	Ansøger	2	Br	0,1	0,1	0,2
Mose SØ	Kategori 3	Ansøger	2	Br	0,1	0,1	0,3
Mose Ø	Kategori 3	Ansøger	2	Br	0,4	0,4	0,7
Hede Ø	Kategori 2	Ansøger	2	Br	0,0	0,0	0,1
Overdrev SV	Kategori 2	Ansøger	2	Br	0,0	0,0	0,0
Overdrev NV	Kategori 1	Ansøger	2	Br	0,0	0,0	0,0

6 Lugtemissioner (B4, B6, D1b, D1c)

6.1. Lugtbidrag til naboer og omkringboende

Via www.husdyrgodkendelse.dk er der lavet en beregning af lugten efter den nye lugtvejledning til 2 nabobeboelser, 1 samlet bebyggelse og 1 byzoner. Som det kan ses i nedenstående tabeller er lovens krav overholdt i alle tilfælde.

Trin 1

Lugtkonsekvenszonen er beregnet til 258 meter:

Samlet resultat af lugtberegning ? i						
Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
Lauhedevvej 11	2	FMK	69	69	334,5	Ja
Lauhedevvej 8	2	FMK	69	69	363,4	Ja
Egebjergvej 46	2	NY	131,3	141,8	632,3	Ja
Ejsing By, Ejsing	2	FMK	218,3	218,3	2521,4	Ja

Konsekvenszone: 258 m

Trin 2

Lugtkonsekvenszonen er beregnet til 431 meter:

Samlet resultat af lugtberegning ? i						
Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
Lauhedevvej 11	2	FMK	106	106	281	Ja
Lauhedevvej 8	2	FMK	106	106	276,9	Ja
Egebjergvej 46	2	NY	274,9	296,9	921,3	Ja
Ejsing By, Ejsing	2	NY	415,2	473,3	2608,6	Ja

Konsekvenszone: 431 m

7 Øvrige påvirkninger fra husdyrbruget

7.1. Støj

Beskrivelse af støjkilder:

Støj: Der er ikke mange støjkilder på ejendommen. Der kan dog forekomme støj i forbindelse med indblæsning af foder og malkning. Støjen vil normalt kun kunne høres inde i bygningerne eller meget tæt på. Omkringboende vil normalt kun opleve støj i forbindelse med eksempelvis ensilering tæt på deres beboelser. Og ved transporter fra og til ejendommen.

Indblæsning af foder:

Der indblæses foder hver 14. dag i fodersiloerne nord for "kvægstalde".

Malkning:

Der malkes med robotter og derfor vil der være en jævn men minimal støj, da kompressor og vakuumpumpe er placeret inde og er støjdæmpet.

Foderblanding:

Foderblanding sker 2 gange om dagen i tidsrummene fra kl. 07 – 10 og igen kl. 15 – 18. Dette foregår oftest ved "Maskinhus/Halmhus"

Ensilering:

Ensilering sker ca. 10 dage om året og foregår normalt i dagtimerne, hovedsageligt på hverdage. I spidsbelastningssituationer kan det ske i weekender og udenfor normal arbejdstid. Udkørsel af husdyrgødning sker primært i forbindelse med forårsarbejdet og sker normalt på hverdage mellem kl. 07.00 – 19.00. Der kan også forekomme transport i weekender og uden for normal arbejdstid. Det vurderes ikke, at naboerne i det daglige vil blive generet af støj fra bedriften. Dette vurderes ikke at ændre sig fra nudrift til ansøgt drift.

Tiltag:

Al kørsel uden for normal arbejdstid forsøges undgået.

De anbefalede mindsteafstande mellem husdyrbrug(kvæg) og nærmeste nabo er baseret på Miljøstyrelsens erfaringer om miljøforhold. Jævnfør virksomhedsbeskrivelsen fra håndbog om Miljø og planlægning, Miljøstyrelsen og Naturstyrelsen, Landsplanafdelingen, 2004, anvendes en mindsteafstand på 300m til nabobeboelse.

Nærmeste nabobeboelse (Lauhedevej 8) ligger ca. 196 fra den ansøgte stald. Da nærmeste støjkilder (vakuumpumpe og kompressor i ny stald) på ejendommen ligger længere væk end 260m fra nabo og er placeret inde i stalden, ud mod sydvest i malkerobot sektionen vurderes det, at husdyrbruget ikke vil give anledning til støjpåvirkning af omgivelserne, som vil medføre gene for de omkringboende. Dette begrundes i at støjniveauet fra nye kompressorer og vakuumpumper er så støjsvag at de er svære at høre selv når man står lige ved bygningen, anlægget er placeret i.

7.2. Lys

Trin 1. I staldene er lyset tændt døgnet rundt. Der er ikke indsyn til stalden andet end fra egebjergvej der er en blind vej og har begrænset trafik.

Ved staldanlægget er der udendørslys der styres manuelt eller via sensor. Lyset er placeret, så det er muligt at orientere sig ved staldanlægget. Der er ikke indsyn til lys placeret ved stald og i gårdsplads. Der er for nyligt skiftet til LED-lys i staldene.

Trin 2. Den nye stald vil ikke kunne ses fra egebjergvej men kun en kort strækning fra Lauhedevej. Der vil som i eksisterende anlæg være vågebelysning om natten og lys i arbejdstiden kl. 06-18 når det er nødvendigt.

7.3. Skadedyr

Der anvendes gift til bekæmpelse af både fluer i form af Neporex og rotter bekæmpes via abonnement med Anticimex i overensstemmelse med gældende regler.

7.4. Rystelser

Der vurderes ikke at være rystelser på ejendommen, da kompressor o.l. er placeret på fast gulv inde i husene.

Da der ikke færdes tunge transportere tæt på nabobeboelse, så vurderes dette ikke at forårsage rystelser.

7.5. Støv

I forbindelse med høst og ved levering af foder, kan der opstå støvgener fra indblæsning og aflæsning af foder.

Der kan forekomme støvgener i forbindelse med transportere til og fra ejendommen som søges mindsket via hensynsfuld kørsel forbi beboelse.

7.6. Transport

Antallet af transportere i nudrift og ansøgt drift forventes at stige med ca. 10 % som beskrevet i skemaet herunder:

Transporttype	Nudrift	Ansøgt drift (trin 2)
Kørsel dyr - levering til stald	TV 10	TV 15
Kørsel dyr - fra stald	LB 20	LB/TV 25
Levering af foder	LB 25	LB 25
Korn (Foder fra grovvare)	LB 30	LB 30
Korn (Høst)	TV 53	TV 48
Gyllekørsel (udbringning)	TV 380	TV 400
Gyllekørsel (Bioggas)	LB 170	LB 340
Olie (brændstof)	LB 15	LB 15
Halm (høst)	TV 30	TV 27
Afhentning døde dyr	LB 10	LB 10
Mælk afhentning	LB 182	LB 182
Sum	925	1117

TV = Traktor og vogn

LB = Lastbil

Størstedelen af transporterne er kørsel med husdyrgødning og mælk. Alle transportere foregår via Lauhedevej og videre i nordlig eller sydlig retning. Til og fra kørsel er beskrevet på situationsplanen i bilag 1.

Ved transportere til og fra ejendommen, søger ansøger altid for at udvise størst mulig hensyn til omgivelserne, så der ikke opstår unødvendige gener.

Nogle antal af transporter forbliver uændret. Det skyldes, at der i stedet for flere transporter blot vil blive kørt større læs.

7.7. Grænseoverskridende virkninger (B10)

Husdyrbruget ligger langt fra den danske grænse og en vurdering af indvirkning på miljøet i en anden stat finder ansøger ikke relevant.

8 Følgevirksomheder, herunder ressourcer og affald

8.1. Spildevand

Trin 1

Vand fra ensilageanlæg udsprinkles på mark vest for anlæg.
Rengøringsvand fra vask af stalde tilføres gyllebeholder. Tag- og overfladevand fra bygninger ledes til dræn og/eller faskine. Se Afløbsplan bilag 3.

Trin 2

Som trin 1 men; tagvand fra den nye stald ledes til dræn nord for bygning via faskine, sammen med vand fra maskinhus. Se situationsplan i bilag.

8.2. Affald, reststoffer, kemikalier og pesticider

Pap, papir og plastaffald opbevares i container, der tømmes af Ejler Knudsen.
Jern og skrot opbevares i værksted og bortskaffes efter behov.

Evt. medicinrester og tomme medicinflasker opbevares i aflåst rum og tages med af dyrlægen.

Spildolie opbevares i aflåst rum med fast gulv og spildbakke på ejendommen og afhentes gennem ordning med DLG.

Der opbevares ikke kemi på ejendommen, dette opbevares i et aflåst rum på Lauhedevej 12.

Spraydåser, lysstofrør og lignende opbevares i opbevaringsrum og køres til kommunal modtagestation.

Foder opbevares i markstakke og i gastætte siloer ved kvægstalden.

Døde dyr opbevares på fast gulv med halvmur under en presenning vest for driftsbygningerne og afhentes hurtigst muligt af DAKA.

8.3. Olie og brændstof

På ejendommen er der en dieseltank ved sydenden af maskinhus/halmhus. Dieseltanken er placeret udenfor på

fast bund og kan indeholde 2.500 l brændstof.

Sker der spild af olie ved tankning og påfyldning, vil dette øjeblikkeligt blive opsamlet.

8.4. Vand- og energiforbrug

Lauhedevej 13 er koblet til Ejsing Vandværk.

Trin 1

Forbruget er ca. 20.000 m³. Der sikres at vandforbruget ikke stiger unødigt vha. rengøring og vedligehold af drikkevandsinstallationer og ved brug af drikkekar med flydeventiler. Staldene kontrolleres dagligt og der udføres småreparationer med det samme eller tilkaldes service, hvis der er behov for det.

Varmen fra mælketankens kølevand bliver brugt til at varme stuehus op og vaskevand til robotter.

Vandet der bliver brugt til køling, bliver også brugt genbrugt som drikkevand til kørerne.

På den måde sikrer man velfærd i staldene og samtidig minimeres ressourcospild.

Ejendommens årlige elforbrug til produktionen er i nudriften ca. 156.000 kWh.

Der er for nyligt installeret LED lys i hele produktionen.

Staldbelysningen rengøres jævnligt, så nytteværdien af belysningen er optimal i forhold til energiforbruget.

Trin 2

Det forventes at forbruget af vand og energi stiger men ikke proportional med stigningen af antal dyr, da der så vidt økonomisk muligt anvendes nyeste og mest besparende teknik i nybyggeriet.

De vandbesparende og energibesparende tiltag som er blevet lavet i trin 1, vil også blive inkorporeret i det nye staldbyggeri.

Ved hjælp af intelligent styring på de fleste el-komponenter, LED-lys og management programmer, vil en ny stald have mulighed for mere kontrol og dermed besparelse pr kg mælk produceret.

Hvis det stiger proportionalt vil vandforbruget stige til 51.600 m³ vand og energiforbruget til 402.000 kWh. Hvilket må formodes at være worst case scenarie.

8.5. Foder

Foder opbevares i markstakke og i fodersiloer.

Der søges om udvidelse af fodersiloer i trin 1. Se kortbilag:

9 Projektets direkte og indirekte virkninger for miljø, natur og mennesker (D) og hvad der er gjort for at mindske virkningerne (D1c).

I dette afsnit redegøres for projektets direkte og indirekte virkning for miljø, natur og mennesker. Emissioner fra anlægget vurderes i forhold til placeringen af produktionen, og der redegøres for hvilke foranstaltninger, der træffes for at undgå, forebygge eller begrænse og om muligt neutralisere forventede væsentlige skadelige indvirkninger på miljø, natur og menneskers sundhed. (Bilag 1D).

Beskrivelserne og vurderingerne dækker husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 4, stk. 6:

Det ansøges væsentlige direkte og indirekte virkninger i forhold til

1. *Befolkningen og menneskers sundhed,*
2. *Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,*
3. *Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,*
4. *Materielle goder, kulturarv og landskabet,*
5. *Samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4 og*
6. *Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5.*

Vurderingen i miljøkonsekvensrapporten tager udgangspunkt i beskrivelsen af det ansøgte fra kapitel 3-8.

Parenteserne under overskrifterne henviser til de berørte emner fra husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 4, stk. 6.

9.1. **Beliggenhed og bygningsændringer i forhold til landskab og Bilag IV arter (D1c)**

Landskabet omkring Sønder Lem Vig er afgrænset som delområde fordi den udprægede karakter af stort vådområde adskiller området fra det øvrige landskabsområde. Delområdet er afgrænset neden for de skrænter, der tidligere markerede kysten omkring Sønder Lem Vig og dermed overgangen til det omgivende småbakkede landbrugslandskab.

Geologiske set er Sønder Lem Vig en vig i Venø Bugt. Oddedannelser ud for vigens munding havde begyndt en naturlig afsnøring af vigen, men i starten af 1880'erne blev inddæmningen gjort permanent med en dæmning ved Skalodde. 12 De høje målebordsblade illustrerer området omkring tiden for inddæmningen. Op gennem 1900-tallet var der planer om, at området skulle tørlægges fuldstændigt. Det medførte at man forstærkede diget og opførte et pumpehus. Projektet kom dog aldrig for alvor til at slå igennem, da det manglede lokal opbakning og tiderne skiftede. Pumpehuset og den lille kanal, hvorfra vandet pumpes ud, ses stadig ved Skalodde.

I dag fremstår området som et vådområde med en stor vandflade centralt i området, der omgives af enge og rørskov. Inde omkring den tidligere kystskrænt er terrænet let hævet og landskabet opdyrket. Her har landskabet derfor mere landbrugspræg med intensivt dyrkede marker, der omgiver små og store gårde, der ligger langs vejene.

Den centrale del af området har en meget åben og enkel karakter, hvor det især er den store vandflade og engene, der præger landskabet. Her opleves landskabet uden

forstyrrelse fra tekniske anlæg og der er i denne del af området mange fine udsigter på tværs af landskabet. I den sydlige del af området er landskabet lidt mere sammensat, idet arealanvendelsen er præget af dyrkede marker, der nogle steder afgrænses delvist af hegn, og gårde ligger langs et net af veje. Særligt omkring Lavhede er bevoksning så udbredt, at landskabet opleves med en mere lukket karakter end det øvrige område.

Kilde: <http://holstebro.viewer.dkplan.niras.dk/media/144470/9-Venoe-Bugt-landbrugslandskab.pdf>

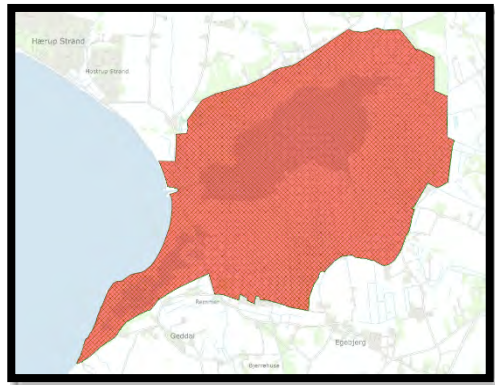
Lauhedevej 13 ligger i et område, der i kommuneplanen er udpeget som:

- særligt værdifuldt landbrugsområde
- potentiel økologisk forbindelse
- Bevaringsværdigt landskab
- Naturbeskyttelsesområde

Nærmeste Natura 2000 område med habitatnatur (Område: Sønder Lem Vig og Geddal Strandenge), der ligger nord og vest for gården med Lauhedevej som skel.

Der er ikke kendskab til konkrete artsfund af bilag IV arter i og omkring bygningerne på Lauhedevej 13.

Det ansøgte vurderes ikke at påvirke eventuelle forekomster af bilag IV arter i området. Se mere herom i afsnit 9.3.

Figur 3 Natura 2000 område nr. 32.

Samlet set vurderes det på baggrund af ovenstående, at Lauhedevej 13 er en god beliggenhed for et større husdyrbrug, der ikke er i konflikt med udpegninger i lokal- og kommuneplaner og ikke vil have en negativ indvirkning på det landskabelige eller forekomsten af bilag IV arter i området.

9.2. Begrænsning af ammoniakemission (D1c)

Ejendommens ammoniakemission er uændret i **trin 1**.

Ammoniakemissionen stiger med ca. 70 % i ansøgt drift i **trin 2**.

Den forholdsvist store stigning skyldes at produktionen udvides samtidig med at der etableres en ny stald.

Ydermere er der i **Trin 2's** ansøgt drift ansøgt om fuld flex i alle staldafsnit.

Fuld flex medfører at ansøger har mulighed for at ændre dyretype og/eller vægtgrænser og antal dyr i staldene uden en ny miljøgodkendelse. Den beregnede emission er derfor lavet ud fra worst case, hvilket for kvæg svarer til en fuld produktion af malkende køer i alle stalde med flex.

BAT-niveauet for ændringerne på Lauhedevej 13 er i **Trin 1** beregnet til 1.599 kg NH₃-N/år.

BAT-niveauet i Trin 2 er beregnet til 3.463 kg NH₃-N/år.

BAT-kravet er i begge tilfælde overholdt.

På baggrund heraf vurderes det, at ammoniakemissionen fra det godkendte produktionsareal på Lauhedevej 13 ikke vil påvirke miljøet, luften eller menneskers sundhed i væsentlig negativ retning.

9.3. Afsætning af ammoniak til nærliggende natur (B5, D1c)

Nærmeste Natura 2000 område med habitatnatur (Område nr. 32: Sønder Lem Vig og Geddal Strandenge) ligger nord og vest for gården med Lauhedevej som skel.

Nærmeste kategori 1 natur i form af et overdrev der ligger over 2,5km nordvest for ejendommen.

Merbelastningen for **Trin 1** og **trin 2** i forhold til både nudrift og 8-årsdrift til dette areal fra stald og lager er beregnet til 0,0 kg NH₃-N/år i ansøgningssystemet. Totalbelastningen er beregnet til 0,0 kg NH₃-N/år.

Kravet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er derfor overholdt.

Figur 4 Natura 2000 område nr. 32. Lauhedevej 13 er markeret med en blå prik

Nærmeste kategori 2 natur er også et overdrev, der ligger sydvest for Lauhedevej 13. Afstanden hertil er ca. 1.200 meter fra nærmeste staldbygning.

Mer- og totalbelastningen i både **Trin 1** og **Trin 2** til dette areal er beregnet til 0,0 kg NH₃-N/år i ansøgningssystemet.

Der er tale om kategori 2-natur, hvortil husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens krav er en totaldeposition på maksimalt 1 kg NH₃-N/år. Kravet er derfor overholdt.

Der er en række andre kategori 3 naturområder i nærheden af Lauhedevej 13. Heller ingen af disse modtager en merdeposition på over 1,0 kg NH₃-N/år i forhold til nudrift og 8-årsdrift. Merdepositionen til alle områderne overholder dermed husdyrlovens afskæringskriterier. En oversigt over naturområderne kan ses i afsnit 5.3.

På baggrund af ovenstående vurderes det samlet set, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget ikke vil medføre en væsentlig forringelse af miljøet.

Bilag IV arter

Der er overvåget bilag IV arter i området 2,6km vest og 3,6km øst for ejendommen. Helt konkret er der overvåget strandtudse vest for ejendommen. I perioden sommeren 2006 (rapport <http://naturereport.miljoportal.dk/312222>) og øst for ejendommen er der overvåget birkemus i perioden fra 2009-2014 (Rapport <http://naturereport.miljoportal.dk/681777>).

Der er ikke registreret konkrete artsfund i nærområdet omkring ejendommen. Idet det ansøgte projekt overholder afskæringskriterierne til ammoniakpåvirkningen af sårbar natur i området, vurderes potentielle levesteder eller sporadiske opholdssteder for bilag IV arter ikke at blive forringet som følge af det ansøgte projekt. Samlet set vurderes det derfor ikke, at udvidelsen på Lauhedevej 13 påvirker bilag IV arter eller deres levesteder i væsentlig negativ retning.

9.4. Lugtgener for omkringboende (D1c)

Der er i både trin 1 og trin 2 foretaget beregninger til byzone, nabobeboelse og til samlet bebyggelse. I alle tilfælde er kumulationen sat til 2, hvilket betyder, at der i lugtberegningen er indregnet et lugtbidrag fra et større husdyrbrug ud over Lauhedevej 13. Lugtkravet er i alle tre tilfælde overholdt.

Resultatet af lugtberegningerne kan ses i afsnit 6.1.

Lugtemission fra staldene begrænses ved god hygiejnisk standard. Der forventes kun lugtbidrag fra gylletanken ved omrøring og kortvarigt ved transport.

På baggrund af ovenstående og med udgangspunkt i beregningerne foretaget i ansøgningssystemet vurderes det, at lugtemissionen fra produktionsarealet på husdyrbruget ikke vil medføre væsentlig negativ påvirkninger på miljøet, på naboer om omkringboende og generelt på menneskers sundhed.

9.5. Støjgener (D1c)

Der er redegjort for at transporter og andre støjende aktiviteter så vidt muligt foregår i dagtimerne, og at støj i øvrigt søges minimeret af hensyn til omgivelserne. Det vurderes derfor ikke, at det ansøgte vil medføre væsentligt støjgener i nærmiljøet eller bidrage til forringelse af menneskers sundhed.

9.6. Støvgener (D1c)

Der er fokus på minimering af støvgener i forbindelse med foderopbevaring og kørsel.

Det vurderes derfor ikke, at det ansøgte vil medføre væsentlig gener for omgivelserne, herunder menneskers sundhed som følge af støv.

9.7. Lyspåvirkninger (D1c)

I staldene er lyset tændt døgnet rundt. Der er ikke indsyn til eksisterende stald andet end fra egebjergvej der er en blind vej og har begrænset trafik.

Ved staldanlægget er der udendørslys der styres manuelt eller via sensor. Lyset er placeret, så det er muligt at orientere sig ved staldanlægget. Der er ikke indsyn til lys placeret ved stald og i gårdsplads. Der er for nyligt skiftet til LED-lys i staldene. Det vurderes ikke at Lauhedevej 13 vil medføre lysgener, der vil påvirkning omgivelserne, herunder landskabet og mennesker, i negativ retning.

9.8. Skadedyr (D1c)

Gener fra skadedyr minimeres ved hjælp af gift. Det vurderes ikke at det ansøgte vil medføre væsentlig gener for omgivelserne, herunder menneskers sundhed, som følge af skadedyr.

9.9. Transporter (D1c)

Transporter til og fra ejendommen foregår via Lauhedevej, der er en statsvej. Ved markarbejde og i ensileringsperioden bruges Vester Egebjergvej som er en privat fællesvej.

Der er gode oversigtsforhold, både rund om bygninger og langs grusvejen til og fra gården. Bevoksningen er ikke til gene ved udkørslerne. Grusvejene er i god stand og har plads til brede landbrugsmaskiner.

Transporterne stiger men ikke proportionalt med udvidelsen i trin 2. Udnyttelse af kapacitet på køretøjer, større maskiner/vogne, gør at transporterne kun stiger med ca. 200 transporter om året.

Det er oplyst, at der altid udvises størst mulige hensyn ved transporter forbi beboelse.

På baggrund af ovenstående vurderes det derfor at transporter til og fra ejendommen ikke vil medføre væsentlig negativ påvirkning på miljøet, herunder befolkningens sundhed. Det vurderes i øvrigt ikke, at antallet af transporter er uforholdsmæssigt stort og energiforbruget vil derfor ikke blive højere end hvad der kan forventes af et husdyrbrug i denne størrelse.

9.10. Energi (D1c)

Energiforbruget forventes at holde samme niveau i **Trin 1** og selvom det stiger i **Trin 2**, så vurderes det at energiforbruget er indenfor rimelighedens grænser for et husdyrbrug af denne størrelse.

Der er på ejendommen fokus på at minimere elforbruget, og driften af husdyrbruget vurderes ikke at medføre væsentlig følgerikninger for miljøet eller bidrage til klimaforandringer.

9.11. Vandforbrug og påvirkning af vandressourcen (D1c)

Vandforbruget forventes at holde samme niveau i **Trin 1** men stiger i **Trin 2**. Vandforbruget vurderes dog at være i overensstemmelse med dyreholdets størrelse. Den nye stald vil blive indrettet med tidssvarende teknologi med fokus på at nedbringe mængden af vand brugt til produktion.

Der er allerede fokus på minimering af vandspild, ved at genbruge kølevand som drikkevand, og det vurderes, at vandforbruget på ejendommen minimeres mest muligt under hensyntagen til både vandressourcen og husdyrbrugets drift.

Det vurderes endvidere, at husdyrgødning og andre potentielt forurenende stoffer opbevares og håndteres på en måde som minimerer risikoen for forurening eller anden påvirkning af vandressourcen på ejendommen.

Tagvand ledes på jorden, faskine eller til dræn, hvilket vurderes at være i overensstemmelse med gældende lovgivning. Overfladevand fra støbt areal ledes til dræn.

Der vurderes samlet set, at forbruget af vand og foranstaltninger til at minimere spild eller uheld i forbindelse med håndtering af gulle og andre potentielt forurenende stoffer er af et sådan omfang, at driften af husdyrbruget ikke vil medføre væsentlig påvirkning på miljøet.

9.12. Påvirkning af jordarealer og jordbund (D1c)

Der vurderes ikke være særlig risiko for påvirkning af jordbunden.

9.13. Andet om befolkningen og menneskers sundhed (D1c)

Der vurderes ikke at være andre forhold i forbindelse med udvidelsen, der kan påvirke befolkningen eller menneskers sundhed.

9.14. Alternative løsninger (D1d)

Da der ikke udvides ellers ændres noget, for at udnytte det eksisterende produktionsareal indtil staldene er udtjente i **Trin 1** og at der efterfølgende bygges nyt i **Trin 2**, så vurderes den valgte placering og indretning af staldene til at være den mest

optimale i forhold til driften på husdyrbruget og i forhold til natur, omgivelser og menneskers sundhed.

9.15. Oplysninger om konsulenten (A4)

Miljøkonsekvensrapporten er udført af miljøkonsulent Thorsten Pedersen, Landbo Limfjord, Resenvej 85, 7800 Skive.

10 Bilag

Bilag 1: Situationsplan Trin 1 og Trin 2

Bilag 2: Produktionsareal Trin 1 og Trin 2.

Bilag 3: Afløbsplan

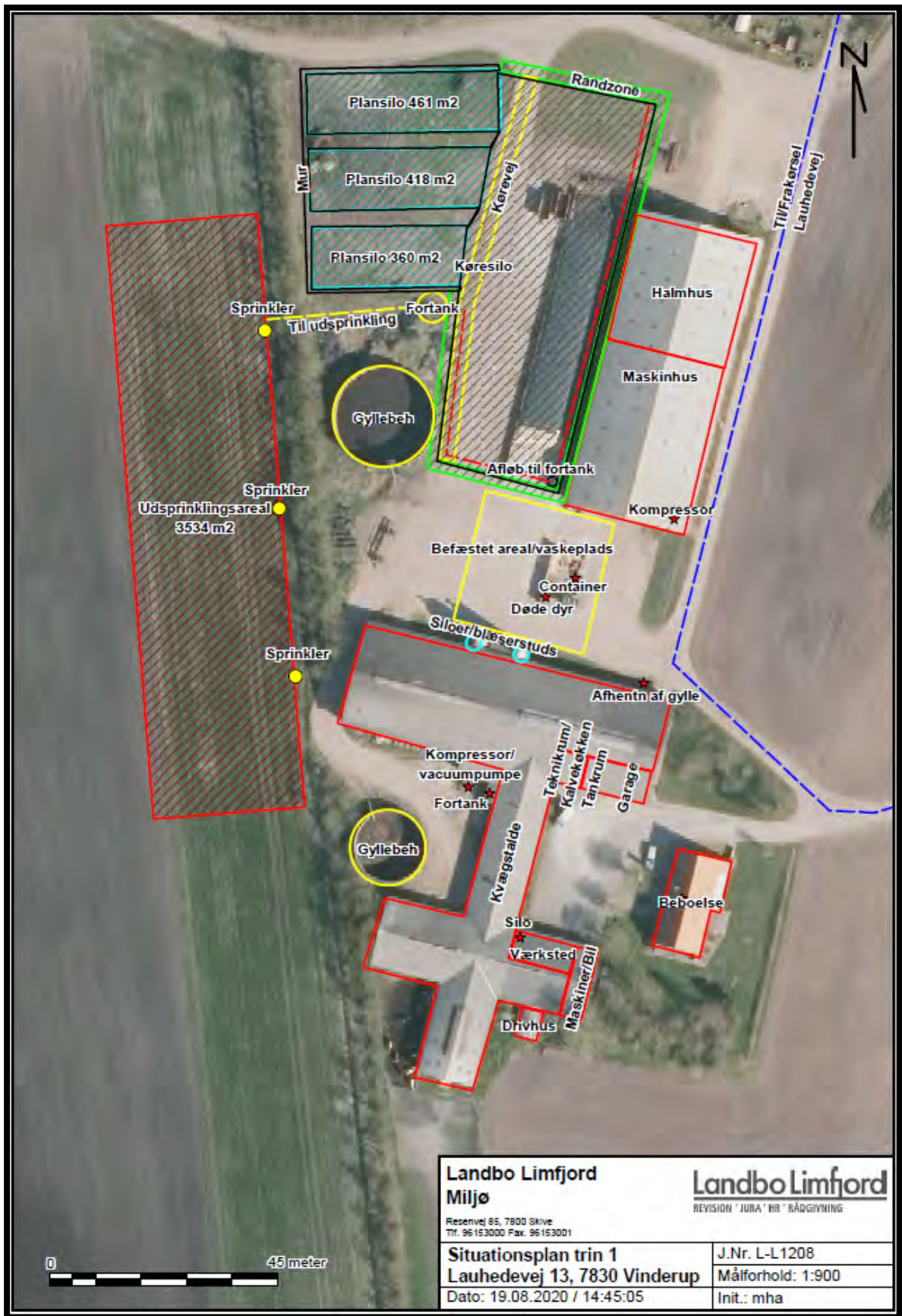
Bilag 4: Kapacitetsberegning gylle

Bilag 5: Kapacitetsberegning udsprinkling

Bilag 6: Kort beredskabsplan

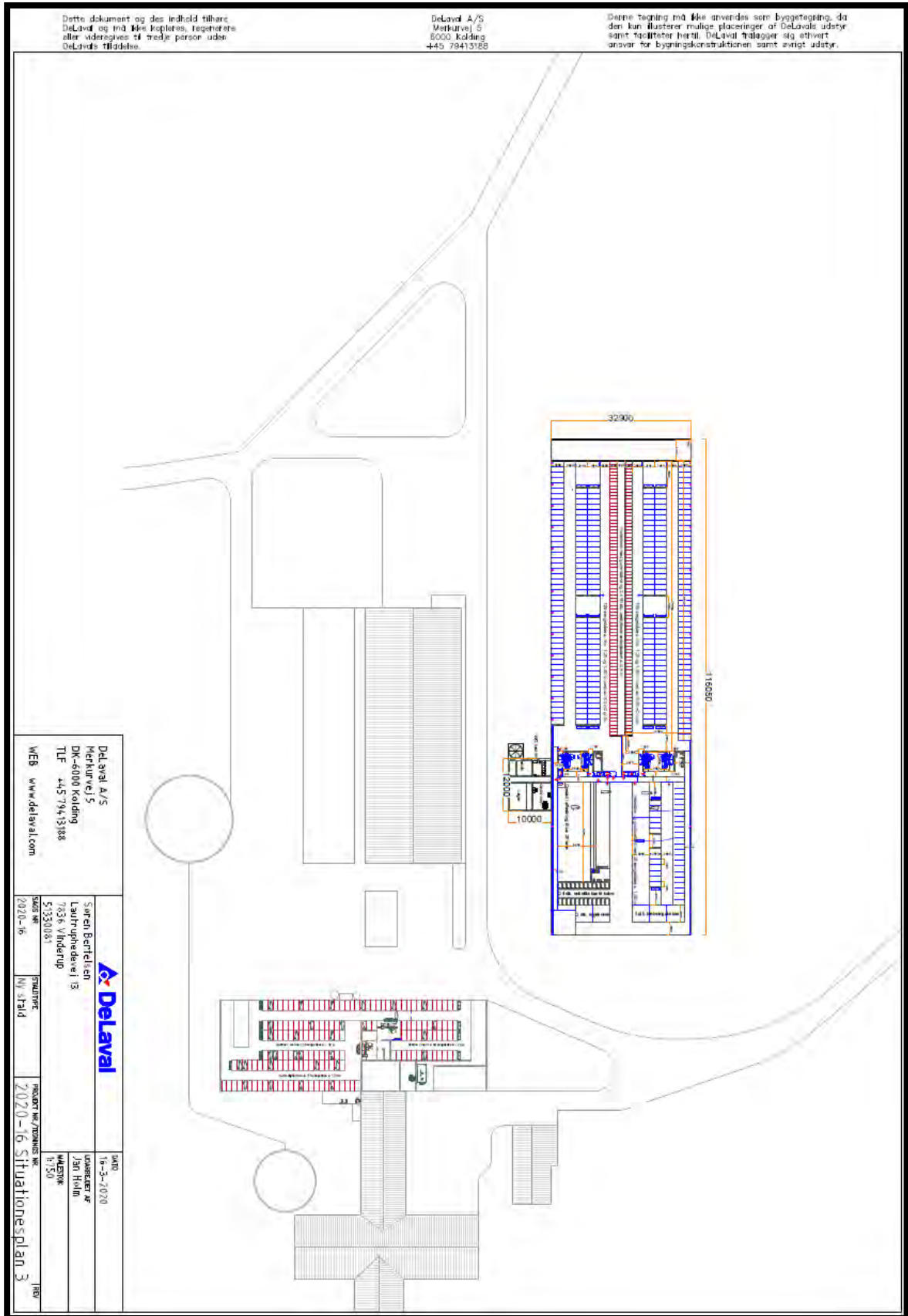
Bilag 7: Forslag til Satellitplacering af gylleholdere til trin 2

Bilag 1: Situationsplan Trin 1

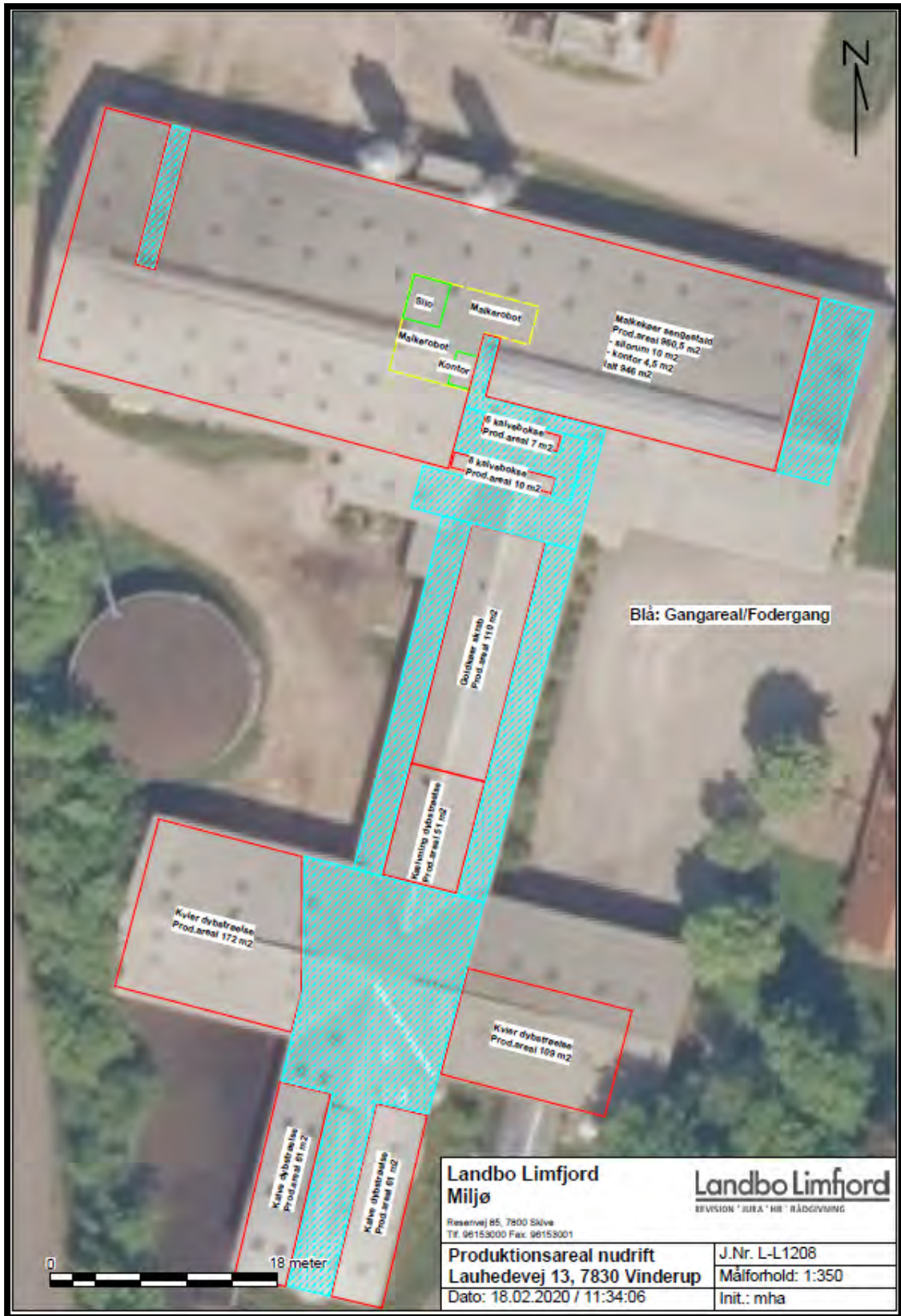
Landbo Limfjord Miljø <small>Reservevej 85, 7800 Skive Tlf. 96 15 30 00 Fax. 96 15 30 01</small>	Landbo Limfjord <small>REVISION JURA HR RÅDGIVNING</small>
Situationsplan trin 1 Lauhedevej 13, 7830 Vinderup Dato: 19.08.2020 / 14:45:05	J.Nr. L-L1208 Målforshold: 1:900 Init.: mha

Situationsplan Trin 2

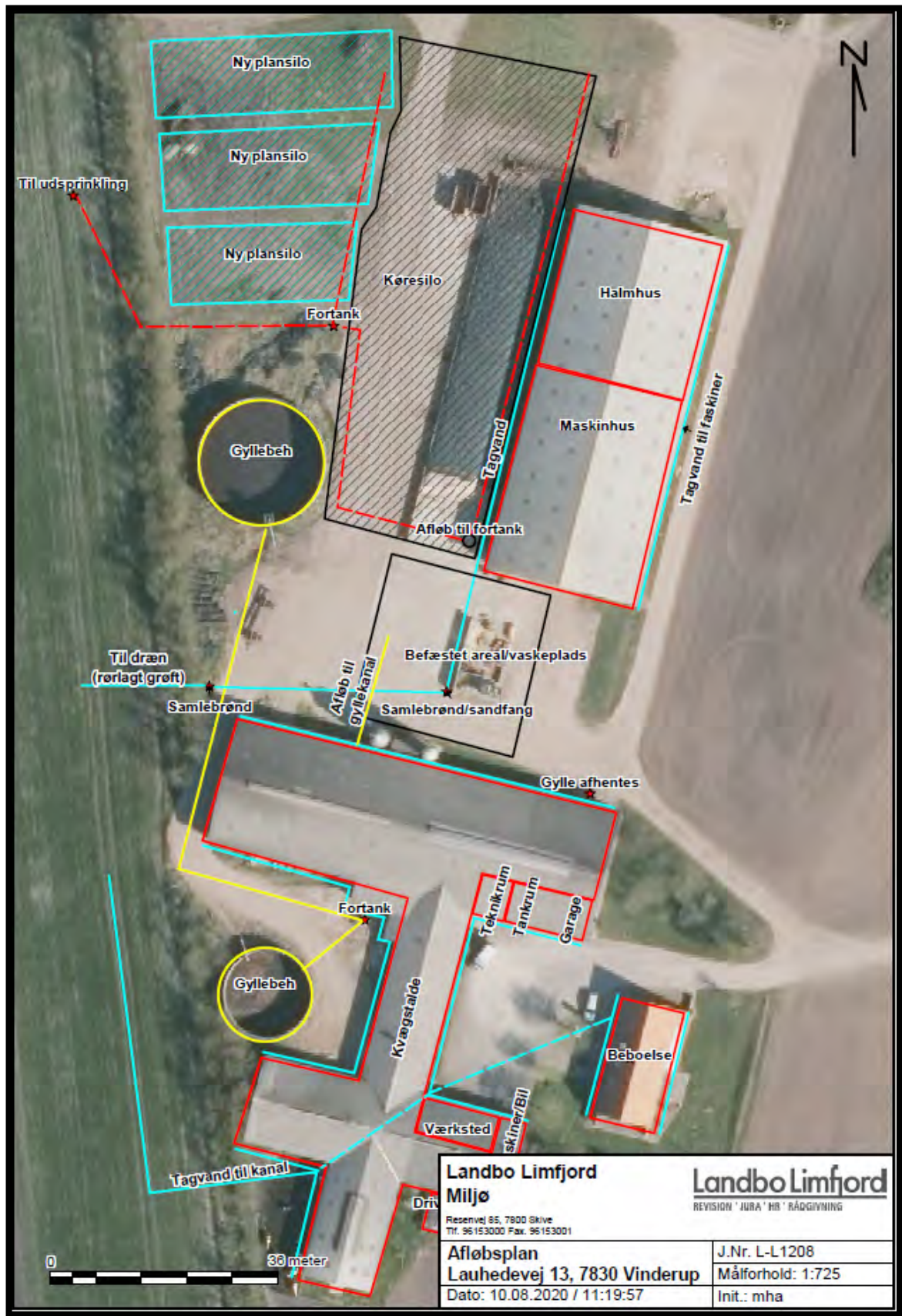

Bilag 2: Produktionsareal Trin 1

Bilag 3: Afløbsplan

Landbo Limfjord Miljø Reservevej 65, 7800 Skive Tlf. 96 153000 Fax. 96 153001		Landbo Limfjord REVISION 'JURA' NB' RÅDGIVNING	
Afløbsplan Lauhedevej 13, 7830 Vinderup Dato: 10.08.2020 / 11:19:57		J.Nr. L-L1208 Målforhold: 1:725 Init.: mha	

Bilag 4: Kapacitetsberegning gylle

Beregning af opbevaringskapacitet Trin 1			
Beregning for: Navn		Mette & Søren Bertelsen	
Adresse		Lauhedevvej 13	
Postnr og by		7830 Vinderup	
Årlig produktion:			
Gylle produktion inkl. vaskevand	5.618	m ³	
Befæstede arealer (0,7 m ³ /m ²)		m ³	
Ekstra nedbør i tank (0,4 m ³ /m ²)	426	m ³	
	-	m ³	
Årlig produktion i alt	6.044	m³	
Opbevaringskapacitet:	Rumfang	Overflade	
GBH Lauhedevvej 13	1.500 m ³	300	m ²
GBH Lauhedevvej 12	600 m ³	146	m ²
GBH Geddalvej 50	1.000 m ³	240	m ²
GBH Geddalvej 50	1.030 m ³	166	m ²
Vinderupvej 30	600 m ³	214	m ²
Opbevaringskapacitet i alt	4.730 m³	1064	m²
opbevaringskapacitet i mdr		9 antal mdr	
Tilstrækkeligt med antal mdr	9	antal mdr	
Svarende til kapacitet	4.533	m ³	
Over / under kapacitet	197	m ³	
Beregning af opbevaringskapacitet Trin 2			
Beregning for: Navn		Mette & Søren Bertelsen	
Adresse		Lauhedevvej 13	
Postnr og by		7830 Vinderup	
Årlig produktion:			
Gylle produktion inkl. vaskevand	14.438	m ³	
Befæstede arealer (0,7 m ³ /m ²)		m ³	
Ekstra nedbør i tank (0,4 m ³ /m ²)	426	m ³	
	-	m ³	
Årlig produktion i alt	14.864	m³	
Opbevaringskapacitet:	Rumfang	Overflade	
GBH Lauhedevvej 13	1.500 m ³	300	m ²
GBH Lauhedevvej 12	600 m ³	146	m ²
GBH Geddalvej 50	1.000 m ³	240	m ²
GBH Geddalvej 50	1.030 m ³	166	m ²
Vinderupvej 30	600 m ³	214	m ²
Opbevaringskapacitet i alt	4.730 m³	1064	m²
opbevaringskapacitet i mdr		4 antal mdr	
Tilstrækkeligt med antal mdr	9	antal mdr	
Svarende til kapacitet	11.148	m ³	
Over / under kapacitet	(6.418)	m ³	
Beregning foretaget af:			
Miljøafdelingen:	Thorsten Pedersen		

Udregningen trin 1 er ud fra gødningsregnskabet 2019 og **trin 2** er regnet ud fra 2019 normal husdyrgødning og fra følgende forudsætning: 400 årskøer inkl. goldkøer m. normal 30,71t gylle/ko/år = 12.386t. gylle.
200 kvier m. normal 6,44t gylle/kvie/år = 1.535t gylle.
Der er afsat 2.052t gylle til kalve og opdræt af stude.
Total set giver det **14.438t gylle pr år.**

Der er ikke indberegnet gyllekummer og fortanke men udvidelse i trin 2 forudsætter en ekstra tankkapacitet på 6.418 m³ enten via leje af kapacitet eller ved indregning af kummer, fortanke og anmeldelse af en ny gyllebeholder.

Bilag 5: Kapacitetsberegning udsprinkling

Beregningskema udsprinkling																	
Sagsnr:	L-L1208																
Ejer:	Mette og Søren Bertelsen																
Adresse:	Lauhedevej 13																
Postnr.:	7830 Vinderup																
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 80%;">Anlæg og befæstet areal</th> <th style="width: 20%;">m2</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>plansilo 1</td> <td style="text-align: right;">461</td> </tr> <tr> <td>plansilo 2</td> <td style="text-align: right;">418</td> </tr> <tr> <td>plansilo 3</td> <td style="text-align: right;">360</td> </tr> <tr> <td>Asfalt 1</td> <td style="text-align: right;">1145</td> </tr> <tr> <td>Asfalt 2</td> <td style="text-align: right;">400</td> </tr> <tr> <td>GI plansilo</td> <td style="text-align: right;">750</td> </tr> <tr> <td>m2 i alt</td> <td style="text-align: right;">3534</td> </tr> </tbody> </table>		Anlæg og befæstet areal	m2	plansilo 1	461	plansilo 2	418	plansilo 3	360	Asfalt 1	1145	Asfalt 2	400	GI plansilo	750	m2 i alt	3534
Anlæg og befæstet areal	m2																
plansilo 1	461																
plansilo 2	418																
plansilo 3	360																
Asfalt 1	1145																
Asfalt 2	400																
GI plansilo	750																
m2 i alt	3534																
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tbody> <tr> <td style="width: 80%;">Regnintensitet l/sek</td> <td style="width: 20%; text-align: right;">0,011</td> </tr> <tr> <td>Afløbskoefficient</td> <td style="text-align: right;">1</td> </tr> </tbody> </table>		Regnintensitet l/sek	0,011	Afløbskoefficient	1												
Regnintensitet l/sek	0,011																
Afløbskoefficient	1																
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tbody> <tr> <td style="width: 80%;">Dimensionsgivende regnvandsstrøm l/sek</td> <td style="width: 20%; text-align: right;">38,874</td> </tr> </tbody> </table>		Dimensionsgivende regnvandsstrøm l/sek	38,874														
Dimensionsgivende regnvandsstrøm l/sek	38,874																
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tbody> <tr> <td style="width: 80%;">Opsamlingsbrønd</td> <td style="width: 20%;"></td> </tr> <tr> <td>Opsamlingsareal m2</td> <td style="text-align: right;">3534</td> </tr> <tr> <td>Månedsnormal m3/m2*</td> <td style="text-align: right;">0,032</td> </tr> <tr> <td>Kapacitet opsamlingsbrønd m3</td> <td style="text-align: right;">113,088</td> </tr> </tbody> </table>		Opsamlingsbrønd		Opsamlingsareal m2	3534	Månedsnormal m3/m2*	0,032	Kapacitet opsamlingsbrønd m3	113,088								
Opsamlingsbrønd																	
Opsamlingsareal m2	3534																
Månedsnormal m3/m2*	0,032																
Kapacitet opsamlingsbrønd m3	113,088																
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tbody> <tr> <td style="width: 80%;">Pumpe (kapacitet)</td> <td style="width: 20%;"></td> </tr> <tr> <td>Gns. Dansk dagsnedbør i m</td> <td style="text-align: right;">0,007</td> </tr> <tr> <td>Volume dagsnedbør m3</td> <td style="text-align: right;">25</td> </tr> <tr> <td>Min. Pumpekapaicitet m3/t</td> <td style="text-align: right;">11,31</td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td>Min. Udsprinklingsareal m2</td> <td style="text-align: right;">3534</td> </tr> </tbody> </table>		Pumpe (kapacitet)		Gns. Dansk dagsnedbør i m	0,007	Volume dagsnedbør m3	25	Min. Pumpekapaicitet m3/t	11,31			Min. Udsprinklingsareal m2	3534				
Pumpe (kapacitet)																	
Gns. Dansk dagsnedbør i m	0,007																
Volume dagsnedbør m3	25																
Min. Pumpekapaicitet m3/t	11,31																
Min. Udsprinklingsareal m2	3534																
* Beregnet for holstebro kommunes normer																	

Bilag 6: Kort beredskabsplan Trin 1

Trin 2

Der skal laves en revideret beredskabsplan inden den nye stald tages i brug.

Ny GBH 2:
7p Egebjerg By, Ejsing
Kommune: Holstebro Kommune
Ejendomsnr: 6610186582
Reg. areal: 83,575ha
Afstand til hovedejendom (Lauhedevej 13): 2,9km

Tanken ønskes placeret tæt på vejen, bag træerne i den nordlige del af marken. Beholderen er er placeret tættere end 300m fra nærmeste nabo, modtager afgasset biomasse og skal derfor have telt på.

Kapaciteten bliver ca. 3.000 m³. Overfladearealet på tanken bliver ca. 875 m², dvs. en tank med en diameter på ca. 33 meter, hvis dybden bliver 4 meter.

Totalhøjden på overdækket gyllebeholder ved 21° hældning på teltdug er 10,3 m. Ved 25° er den 11,7 m. Beholderens bund vil blive sat 2m under terræn.

Landskabet er præget af læhegn og intensiv dyrket landbrugsjord. Der er i forvejen beplantning rundt om arealet og der vil ikke være indsyn til gylletanken.

Ved at placere tanken ved disse arealer og dermed spare 2 x 2,9 km kørsel pr læs.

Regneeksempel:

Traktor og gyllevogn: 28m³

Antal læs fra gyllebeholder: $3.000/28\text{m}^3 = 107$ læs.

Antal sparede km: $107 * (2*2,9) \text{ km} = 620,6$ km vejkørsel med traktor og gyllevogn
Dette vil tage belastningen af Lauhedevej og Gl. landevej i højsæsonerne for udbringning og spare unødigt slitage på vejnettet.

Gyllebeholderne ønskes først opført umiddelbart inden trin 2 skal gennemføres. Hvis ikke dette kan lade sig gøre af den ene eller anden grund, så vil der forelægge en lejekontrakt på de minimum 6.418m³.

De nye gyllebeholdere vil blive placeret væk fra eksisterende bygningsmasse men fordi de placeres ved/i udbringningsarealer, vil dette optimere på både udbringning og frekvens af gylletransporter m lastbil. Dette muliggøres, da gyllen i forvejen er ude at køre når det leveres til biogasanlæg og skal leveres tilbage igen. Dette sænker både mængden af transport af traktor og vogn på udbringningstidspunkter og kørsel med lastbil fra biogasanlæg vil blive trukket ud over en længere tidsperiode og dermed knap så meget gene.